

བཀའ་ལན་ཉིན་བྱེད་སྒྲུང་བ།

འཇམ་མགོན་མི་པམ།

སྤྲེལ་མཐོ་སྤྲོ་བ་མདོ་སྤྲུག་འཇམ་མི་པའི་འབྲུང་གནས་གླིང་།

༄༅། །བརྒྱལ་ལན་ཉིན་བྱེད་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

གང་གི་ཐུགས་བརྩེ་ཉི་མའི་སྒྲུང་བ་ཡིས།།

ལེགས་པར་བཟུང་བས་ཡང་དག་ལམ་མཆོག་ལ།།

གོལ་བ་མེད་པར་འབྲེན་པའི་བཀའ་བྲིན་ཅན།།

འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚེལ།།

འདིར་སྦྱོང་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་བདག་གིས་བྲིས་པ་དེ་ལ་མི་
འཐད་པར་སྒྲ་བའི་ལན་གྱི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྦྱར་
བོད་སྒྲ་རབས་པ་དང་བྲིས་གྱི་མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་ཚུལ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
བའི་བྱེད་པར་མཆིས་པ་ལས། བདག་ནི་སྦྱོ་བ་འདིར་སྒྲ་འགྱུར་པའི་བསྟན་
ཞབས་སུ་སྦྱེས་ཤིང་བསྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་བདུད་ཚི་མོད་པ་
ལས་སྒྲ་འགྱུར་གྱི་བསྟན་པ་དང་དེ་འཛིན་ལ་གུས་པ་ཡར་འཕེལ་དུ་གྱུར་པ་
ལས། དམ་པའི་རིང་ལུགས་ཟབ་མོ་སུན་འབྲིན་གྱི་སྒྲོ་ངན་ཕུང་ཁྲོལ་ངན་པའི་
གཞོན་གྱིས་མ་བེན་ཅམ་གྱི་དངས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་

ལལ་ཤད་པ་ཅུང་ཟད་རེ་བྱས་པ་རྣམས་སྡོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་བཞེད་པ་
ཡིན་ལ། དེར་རང་གཞན་གྱི་བཞེད་པའི་བྱུང་པར་དང་དགོངས་པའི་འཛིན་ཚུལ་
མདོ་ཙམ་བཞེད་པར་མ་བྱས་ན། རྟོགས་དཀའ་བ་ཟབ་མོ་ཡི་ཤེས་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་
སྡོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་དགོངས་པ་ནི་སྟོགས་མགོ་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར། རྣམ་
ཤེས་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དང་ཆོག་གི་འཐེན་ཅོད་ཙམ་ལ་ཞེན་པ་དག་གིས་སྒྲུབ་བས་
པའི་ལུགས་ངན་པ་དེ་དག་རིགས་པ་མི་ཤེས་པས་སྒྲུབ་ཡང་བཞེད་པའོ་
སྟམ་དུ་འཕགས་བོད་གྱི་མཁས་གྲུབ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཟམ་མ་ཆད་ཅིང་
དགོངས་པ་ལྟ་དམེད་པའི་བཞེད་གཞུང་རྣམ་དག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་། དེ་འཛིན་
པའི་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ལའང་བརྟམས་པར་མཐོང་ནས་པན་པའི་བསམ་
པས་མི་བཞེད་ཀ་མེད་གྱི་གནད་སྟོགས་མགོ་ཙམ་རེ་སྒྲུས་པ་ལས། མང་པོ་སྒྲུ་
རྒྱ་མཆིས་ཀྱང་སྒྲོས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་བདག་རང་
ངོས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དམ་པ་དག་གིས་ལེགས་པར་ལལ་ཤད་པའི་གསུང་
ཀུན་ལ་དད་པ་བྱུང་མེད་པར་མཉམ་ཞིང་། བཞེད་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་
དག་ལའང་རང་ལུགས་བཞེད་པའི་ཞར་ལ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཡང་།

མཁས་གྲུབ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇི་ལྟར་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་
གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དོན་ལྡན་ཡིན་ནོ་སྟེ་དེ་སྐོར་བསྐྱེད་པ་ལས། སྤང་ཞུགས་
ཀྱིས་སུན་ཅི་ཕྱིན་ཀྱི་སློང་ན་སྐྱེད་མི་རུང་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པས་དོན་མེད་
ཀྱི་སྤྲོ་བ་གང་ལྟར་སྤྲོད་ན་མེད་ན་ཡང་། གཞན་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་
སྤྲོས་པ་ཙམ་བྱུང་བ་ན། དེང་སང་གི་མི་རྣམས་པལ་ཆེར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞེན་ཆགས་
སྤང་ནི་ཆེ། གཞུ་བོར་ནི་མི་གནས། གསར་རྒྱེད་གི་སྤྱོད་པ་པོ་རྣམས་ཆོག་གི་
བརྗོད་སྟེས་ཀྱི་འཕྲུལ་རྩོད་དང་ཆོག་རིས་ཀྱི་འབྱུང་ལོ་ཙམ་ལ་ལོ་མང་འབད་
ཀྱང་དོན་གནད་ཟབ་མོ་རྩལ་བཞིན་རིག་པ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་མི་ཤེས་པ་པལ་ཀྱི་
བསམ་པ་དོར། དམན་པ་འདིས་ཀྱང་ཙོང་ཁ་པ་སོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་
ལ་འང་གྲུན་ཀར་བྱེད་དེ་ཞེས་ཁོང་འབྲུགས་པ་ལས་གནད་བསམ་པ་ཉུང་བའི་
ཕྱིར་མང་དུ་མ་སྤྱོས་པ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་བོད་གངས་ཅན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཕྱིན་ལས་འགྲན་
ཟླ་དང་བྲལ་བ་ཇི་བཅུན་ཆེན་པོ་ཙོང་ཁ་པའི་གཞུང་གསལ་ཞིང་ལེགས་པར་
བཤད་པ་རྣམས་ལ་གུས་ཤིང་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བར་ཤེས་མོད། སྤྲུལ་སྤྲོད་ཀྱི་དམ་

པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་དང་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། སྒྲ་རབས་པའི་
གཞུང་འཛིན་པ་དག་གིས་རང་ལུགས་གཙིགས་སུ་བྱས་ནས་ལུང་དང་རིགས་
པས་དེ་སྐྱབ་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་སྤྱིའི་ཚུལ་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་འབྲའི་སྐྱབ་
གང་བྱུང་ལ་གཞན་བློན་གཞན་གྱི་རང་མཚང་དུ་གསལ་ཞིང་། སྒྲ་རབས་པའི་
ལུགས་འཛིན་པས་གཞན་བཀག་པ་སོགས་ལ་སྤྱིས་ཀྱི་མཁས་པའི་ལུགས་
འཛིན་པ་གཞན་གྱིས་ལུང་རིགས་རྣམ་དག་དང་མཐུན་པའི་བཀའ་བ་བྱུང་བ་
ལ་རང་ཉིད་བློན་རང་མཚང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རང་དང་གཞན་གྱིས་བཞེད་པ་
རྣམས་ལ་གང་ཞིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལུང་དང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་
མཐུན་པའི་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་དགོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཞེན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་སོང་བ་
ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་ནོ།

དེས་ན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ནས་སློབ་གྲོས་གསལ་
བར་གྲགས་པ་ཏེ་པོ་བྲག་དཀར་སྐུལ་པའི་སྐུ་སློབ་ཐུང་དཔལ་ལྷན་བསྟན་
འཛིན་ནས་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་གནད་བཞེད་པ་སློབ་གསལ་དགའ་བའི་གཏམ་ཞེས་
བྱ་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་བཞེད་གསལ་པོར་མཛད་པའི་གཞུང་ལེགས་པ་

ཞིག་གིས་ཏེ་བདག་ལ་བཀལ་བའི་ཕྱིར་འདིར་འབྱོར་བ་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་
 པར་མ་ཟད་མ་གྲུས་དབྱར་རྩ་བོས་པ་ལྟར་དགའ་བའི་གསོས་སུ་གྱུར་ཏེ་གང་
 དག་རང་ཉིད་ཆོས་སྒོ་གང་ལ་ཞུགས་པའི་ལུགས་བཟུང་ནས་དེ་དང་མི་མཐུན་
 པར་སྒྲ་བ་ལ་བཀལ་བ་ནི་པ་རྗེས་བྱ་འཇུག་ལ་རབས་དམ་པའི་སྲོལ་ཡིན་པས།
 དུས་ངན་གྱི་རང་རྟགས་རང་གི་མེ་ཏྲོག་ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ནམས་ལ་སྦྱང་ནས་
 གཞན་ལུགས་རྗེས་བརྗོད་ལ་དགའ་ཡང་། གཞན་གྱི་ལད་མོ་ཇི་བཞིན་རྗེས་སུ་
 མ་འབྱོལ་བའི་སྒྲ་བཙོང་ངོ་ཆ་མི་ཤེས་པ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཀའང་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལན་རྩུམ་པས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་སྐྱེམ་དུ་དབེན་པར་ཅི་མི་སེམས་སུ་གནས་ན་ཡང་། བོད་སྤྱི་ཕྱི་བཞེད་པའི་
 སྐོར་དེ་དག་ལ་གསལ་ཁ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་ཞེས་སྤྱིར་དོན་གཉེར་ཅན་
 དུ་མས་ནན་ཏན་བསྐྱལ་བ་དེས་ན་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་ཏེ་བཀལ་བ་དེ་ལ་ལན་གྱི་
 བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་དོས་དུས་སུ་བརྗོད་པ་ལས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་
 སྒོས་ཅི་དགོས་ཉིད་ལའང་མི་གྲུས་པ་མེད་མོད་གྱི། དབྱུ་གུ་དང་རྩ་སྒྲ་འམ་སྒྲ་
 དང་སྒྲ་བརྒྱན་གྱི་རྩུལ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་ལས་བཀལ་

ལན་གྱི་སྒྲུབ་ཅུང་ཟད་བཟོད་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ངང་ནས་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་པ་ལས་ཐུགས་གཞོད་པར་མི་མཛད་པར་ཞུའོ།

དེ་ལ་བྲག་སྒྲུལ་གྱི་ཞལ་ནས་འདི་སྐད་དུ། ཤེར་ལའི་འགྲེལ་པ་ཞོར་བུ་
ཀེ་ཏ་ཀ་ཞེས་པ་དེར་ཚུམ་པ་པོ་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྒྱས་རྒྱུང་བའི་སྒྲོན་གྱིས་ལུང་
རིགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་པ་གནད་ཆེ་བ་འགའ་མཆིས་པ་ལ་ཟབ་མེའི་
གནད་བཤད་པའི་ཞོར་ལ་དགག་པ་བཟོད་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཁོང་གི་
བཞེད་པའི་ཐོག་མར་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། རང་སྡེ་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་
གྱིས་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་སྡོད་
ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་དེར་འཛིན་པའི་
སྒྲོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་འདོད་དོ།

ཐལ་འགྱུར་པ་རང་ལུགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འཕ་
དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟོན་རྣམས་
བཏགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་
མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་

འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ལ་ཁོ་བོས་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་དབུ་མའི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པར་
 གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཅོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་བཀའ་བ་ལོགས་ལའད་མཚུངས་པ་
 མེད་པ་ཡིན་མེད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་
 ནི་ཐལ་རང་གི་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཐུན་
 མེད་མིན་པའི་ལྷགས་སུ་འདོད་པ་ནི་ཆོས་ནོར་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་དབྱུང་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་ན་ཆོས་གང་ཡང་དབྱུང་བཅོད་དུ་མི་གྲུབ་ལ། དེའི་
 སྤྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་
 ལེན་ལ་ཐལ་འགྱུར་པས་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་མི་
 བཞེས་པའི་བྱེད་པར་འདི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་སྤྱིར་རོ་སྟམ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་
 མེད་ཀྱི། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའི་

སྐབས་སུ་དོན་དམ་བདེན་སྟོང་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཐ་སྐད་ཚད་གྲུབ་བཞེད་
པའི་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་ཇེས་གྱི་ངེས་པ་དང་མཐུན་
པར་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འབྱུར་པས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཁས་ལེན་
ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཙམ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་པའི་ཆོ་དོན་དམ་
དཔྱོད་པ་གཞིར་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པ་མི་འདོད་པར་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོས་བྲལ་དམིགས་པ་མེད་
པ་མཉམ་བཞག་དམ་པའི་སྟོད་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་གྱི་དམ་པ་དག་གི་མན་ངག་བཞིན་དུ་གཞན་དང་
གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་རྒྱས་པར་མི་སྟོོ་ལ། རྣམ་གྲངས་མིན་
པ་དང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་
སོགས་རྒྱ་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་གསལ་ལ། རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ཁས་ལེན་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དུ་
སྒྲུང་བེད་། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཇེས་གྱི་ངེས་པ་ལ་སྒྲུང་ལ་སྒྲུ་མ་ཡེ་ཤེས་
དང་སྤྱི་མ་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་

གྲོའི་དབང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་མཛད་དོ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་བཅུགས་པ་བ་དང་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་པོ་དང་མཉམ་
རྒྱུ་རྒྱུ་འདིར་གོ་བའི་གནད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཅིང་འདི་གོན་ལྟ་བའི་འཛིན་
སྤངས་ཞིག་མ་ཞིག་གི་གནད་ཀྱང་གོ་རུས་ལ། ཚུལ་འདི་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་
ཀྱང་བཞེད་པ་རེད་མདའ་བར་སྤུལ་བའི་ཤོག་ཁྲིལ་སོགས་ལས་གསལ་བས་
དེར་བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག།

དེ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་འདིར། རྟོག་གོ་ལ་གྲགས་པ་དོན་
བྱེད་རུས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། མདོན་པ་སོགས་ལས་
གསུངས་པ་མཐོང་ཆ་བལྟ་བུ་མཚན་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་གསུང་
བ་དང་། དབྱུ་མ་པས་ཆོས་རང་གི་དོ་བོའམ་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་གང་
ཞིག་དོན་དམ་དཔྱེད་པས་དབྱུད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཞེས་བརྗོད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། གང་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་དབྱུད་རྒྱུ་རི་རང་
མཚན་ནི་ཆོས་དེའི་དོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་གནད་མཐུན་ཏེ།

རང་རྒྱུད་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་ཐ་སྐད་དུ་ཆོས་

དེའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟུན་པ་ཅི་མེད་ཀྱི་ཐ་མཐོང་གི་དོན་བྱེད་པའི་མེ་དེ་
 དམར་འབར་བ་དང་ཆ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་དེ་ལ་མཚན་མཚན་
 སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཕྱེ་བར་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་བཤུགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཅི་མེད་ཀྱི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་
 བོ་ཞེས་བྱ་ལ། མཚན་མཚན་ཕྱེ་ན་མེ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཆ་ཞིང་སྟེགས་པ་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཅིས་བྱ་བ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་དག་གཞན་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ལས་
 དོན་གྱི་སྟངས་ཀྱིས་ཐར་མེད་ཚུལ་འདི་གོ་བ་གལ་ཆེན་ཤོད། །དེས་ན་དོན་དམ་པར་
 རང་མཚན་མ་གྱུབ་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་གྱུབ་ལ་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟུན་
 མི་འབྱེད་པར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་གཞི་གཅིག་ལ་ལྷན་པར་སྤྲོད་བཤུགས་པར་
 རྒྱུད་པའི་འདོད་པའོ།།

གལ་ཏེ་འདི་སྟེན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་བྱ་བ་པའམ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱ་བ་པ་
 དེ་ནི་རྟོག་པས་པར་བཅད་གསུང་པ་ཅི་མེད་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱ་བ་པ་ལ་
 བརྟུན་ཅིང་དེ་ལྟར་གྱུབ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་རེ་སྟེན་ན། དོན་
 དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་པའི་ཆེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་པ་རྟུལ་ཅི་མེད་ནའང་
 དེ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་འགྱུར་མོད། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་ངོར་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་པ་

ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཁས་མི་ལོན་ལ་སྤངས་ན་དབུ་མ་པར་མི་རུང་ནིང་ཐར་
 པའི་ལམ་ཡང་དེ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྐད་དཔྱད་པའི་དོར་ཡུལ་རང་གི་
 དོ་བོས་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་དེས་ཡུལ་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་ཐ་སྐད་
 ཚད་མས་གྲུབ་པ་འཐད་དགོས་ལ། དེ་ཐ་སྐད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་དོར་ཡང་མ་གྲུབ་ན་
 གང་དུ་འདྲ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་ཡང་རུང་སྟེ་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་དོ་བོ་འཇམ་དེའི་མཚན་ཉིད་
 དམ་སྟོན་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་མེད་ཆོས་དང་རྒྱུ་ལུགས་པ་སོགས་ལྟ་བུ་དེ་
 དོན་དམ་དཔྱད་པས་དབྱུད་བཟེད་དུ་གྲུབ་ན་དོ་བོ་འཇམ་རང་མཚན་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དབྱུད་བཟེད་མེད་ཀྱང་སྤང་བ་བསྐྱུ་མེད་ནི་ཐ་སྐད་དུ་གྲུབ་
 ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ལག་ཁྲེས་ལ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རྟོག་པས་ཐར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཆར་ཏེ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་སྒྲིག་གོས་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འདི་དབུ་མ་པ་ཀུན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་
 སྐྱེ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཐ་སྐད་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཐ་སྐྱོད་ནམས་འཛིག་པའི་ཆོ་དོན་དམ་དཔྱད་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་
པར་ཐ་སྐྱོད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
དོན་དམ་གཟེང་ཉོག་པ་དགོས་ཏེ།

ཐ་སྐྱོད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་།
འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་
པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་མ་
དཔྱད་པར་འཛིག་ཏེན་ལུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོས་པར་བཏགས་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་པ་འདི་
ནི་དོན་དམ་དཔྱད་པ་སྒྲེན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ནམ་ཡང་གྲུབ་མི་རུས་ཏེ་
རུས་ན་ཐམས་ཅད་ཡོན་པ་དབྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །

དེའི་སྤྱིར་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་འང་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་འདོད་དེ། འཇུག་པ་ལས།

གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དུག་ནམས་ཀྱིས། །བཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་

རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་
 ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་གཞག་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སློབ་པ་མཛོད་མེད་ལ་
 ལྟར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་ཇི་ལྟར་སྟངས་ལྟར་ཐ་
 ལྟན་བྱེད་པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ཆུན་པོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་བརྟགས་
 ཤིང་དབྱེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཇམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་
 མོད་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་
 བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེས་ན་ཐ་སྟོན་ཆོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཡང་མ་དབྱེད་མ་བརྟགས་པའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ངོར་གྲུབ་ཀྱི་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 འཇིག་རྟེན་ན་གཞོན་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་སྟངས་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་
 ལྟན་བྱེད་ཚུལ་དེ་བོར་ནས་རྟོག་པས་པར་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆོད་གྲུབ་ཁས་
 ལེན་ན། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་ལྷག་བྱེད་པ་པོ་དང་གཙོ་བོ་དང་
 རྟག་པའི་སྒྲིལ་སོགས་པ་ཡང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་བུམ་པ་སོགས་ལ་

ཐ་སྐད་དུ་ཡང་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་། རྟོག་པས་པར་
བཏགས་པ་ལ་འང་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་
མེད་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་ལ་
ཡོད་པར་བཏགས་པ་མ་འབྲུས་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ཐ་སྐད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡང་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལ་འབྲུལ་པས་སྒྲོ་
བཏགས་པའི་སྒྲོ་མི་མང་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐ་སྐད་དུ་སྒྲོས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཐ་སྐད་
དུ་ཆོས་དེ་དག་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་
ཞེས་པ་ལ་གསུམ་ལས་འདི་སྐབས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་དོན་མེད་ལ། རོ་བོ་
ཉིད་རྟོག་གིས་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་གཞོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་རིམ་
ཀ་བར་སྒྲུང་བ་འདི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་པར་མ་བཏགས་ན་དེར་ཕྱི་དོན་ཀ་བ་མེད་
པ་འཇམ། དེས་གདགས་གཞི་མེད་བཞིན་བཏགས་ན་ཀ་བས་དབེན་པའི་ཕྱོགས་
སུ་འང་རབ་རིབ་ལྟར་སྒྲོས་ཀ་བ་བཏགས་པས་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་

པར་འགྱུར་ནིང་ཐ་སྐད་དུ་འང་སྤྱི་དོན་མེད་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རྟོག་
 མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་རང་མཚན་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བས་དེས་པར་བཏགས་པ་
 མི་སྤྱིད་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པའང་མེད་མོད། སྤྱི་དོན་འབྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་
 པར་བཏགས་པ་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་ཟེར་ན། མིག་ཤེས་རྟོག་མེད་
 ལ་མེད་མར་འབར་བར་སྤྲང་བའི་ཆོ་དེའི་སྤྱིང་ན་ཆ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་
 པས་མ་བཏགས་གྱི་བར་དུ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཆ་བ་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར།
 དམར་འབར་བ་ཙམ་པོ་འང་མི་སྤྲང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྟོག་མེད་ལ་སྤྱི་དོན་འབྲེས་
 འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མི་སྤྱིད་པས་ཡུལ་འདོགས་བྱེད་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བརྒྱ་ལ་
 རགས་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའམ་དེར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟོག་པས་བཏགས་
 པའི་སྤྲམ་ན་འདི་ཐ་སྐད་དུ་བྱམ་སོགས་ལ་སྤྱི་རོལ་ན་གདགས་གཞི་མེད་ན་མི་
 འཐད་པ་གོང་དང་བྱུང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྤྲམ་དུ་རྟོག་པས་པར་བཏགས་
 ཡིན་ཡང་རྟོག་པས་བཏགས་ཆོད་གྲུབ་མཉམ་དང་མི་གྲུབ་མཉམ་མི་དགོས་
 སོ་སྤྲམ་ན། དེ་འབྲེའི་བྱུང་པར་དེ་ཡུལ་ཅན་གཞོད་མེད་གྱི་དབང་པོའི་དབང་
 གིས་དང་། ཐ་སྐད་ཤེས་པའི་ངོར་དེའི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་

པར་གཉིས་པོ་གང་ལ་འང་མ་བརྟེན་པར་གང་གྲུབ་ལ་གང་མ་གྲུབ་ཅེས་འཛིག་
ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་སྒྲུབ་གོས་སོ།།

དེས་ན་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་
སློམ་པར་བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་དེའོ་ནས་ཐ་སྐད་གཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ།
ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་འཛིག་ཚུལ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཆེན་པོ་ལྟར་བྱ་
བར་གཞུང་ན་གསལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་ལ། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་
སློམ་བསྐྱར་པའམ་སྟོང་ཉིད་ལ་སློམ་མ་བྱོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཆེན་པོ་ལྟར་
ཐ་སྐད་བྱེད་པར་བཞེད་ན། འཛིག་རྟེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་མ་ཞུགས་
པར་སློག་ཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བ་དང་མི་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བུམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཐ་སྐད་བྱེད་པ་ལས། རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་སློམ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་བུམ་
པའོ་ཞེས་ཐ་སྐད་བྱེད་པའམ། མ་དབྱེད་ཀྱང་སློམ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་
སྐད་འཛིག་ཤེས་པའི་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱིད་དམ་དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག

དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྐད་འཛིག་ཆེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་
ལས་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་མེད་པ་ལ་ཐ་སྐད་ཆོད་གྲུབ་བཞག་ཏུ་མེད་དེ། འདུག་

པ་ལས། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་ལུ་སྟེགས་ཅན། རྣམས་ཀྱིས་བདག་
ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། སྐྱེ་མ་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། དེ་
དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྣང་བ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་འདི་རང་
གཞན་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བ་ཙམ་ལ་མ་བརྟགས་པར་
འཇིག་རྟེན་སྣང་མོང་དང་མཐུན་པར་འབྱུག་པ་ནི་ཐལ་འབྱུར་པའི་ཐ་སྣང་སྣང་
མིན་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་དབྱེད་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ངོར་གྲུབ་པ་ཙམ་ནི་ཁེགས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ངོར་
བྱས་བདག་ནི་སྤྲ་བར་བྱེད་ཅེས་དང་།

ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་ཚོད་ཀྱིས་དང་། ཁྱིས་ནས་སྟོབས་ལྡན་
བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས།

འཇིག་རྟེན་པས་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པར་དབྱོད་པ་འབྱུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་
ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། སྟོབ་དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་

པར་གཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་དོན་
མེད་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁོང་གི་ཞལ་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་མ་དེག་པ་ལྟན་སྐྱེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནི་ཆེན་པོར་བ་ལས།

ཇི་སྤྱིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། ཁང་འཛིན་
ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། ཞེས་ཇི་སྤྱིད་ཕུང་པོ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དེ་ལས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཉིད་
འབྱུང་ལ་འཛིག་ལྟ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ངེས་པར་སྤོང་
དགོས་པར་བསྟན་ཏེ། ཁྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཡོད་
ན་དེ་ལས་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལུང་འདིའི་དོན་འདི་
བཞིན་ཟླ་བས་ཀྱང་བཞེད་པས་འཐད་ལུན་དུ་འཛིན་གྱི་གཞན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཀའོར་
བྱ་གེ་ཏ་ཀར་འབོད་པ་ཉིད་དུ་ལུང་འདི། འཇུག་པ་ལས།

བདག་མེད་མཐོང་ཆེ་ཏྲག་པའི་བདག་སྤངས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཆོག་ཁྱང་
བཞིའི་དོན་དང་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་པོ་ལ་གོམས་འདྲིས་དམན་

པའི་རང་མཚང་ངོམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ལུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའང་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་འཁོར་
བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་བྱད་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱུང་བ་དེ་སྤྱིད་
དུ་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་མི་འགྱུར་ལ། འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བའི་ཉན་རང་
དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་སུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པས། ཉན་རང་ལ་བདག་མེད་གཉིས་
གྱི་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་
པར་རྒྱལ་སྤྱས་ཆེན་པོ་ནི་བ་ལྟས་ཀྱང་།

བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་
བཀལ་ཏེ་བཤད་ནས་བཤལ་བར་རྩོམ་མོ།

དེ་ལ་ཁོ་བོས་ལན་བཙོད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ཙམ་དུ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ལ་
བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་འབྱུང་བ་དང་། འཛིག་ལྟ་ལྟན་
སྐྱེས་སྤོང་བ་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་སྤང་དགོས་པ་དང་། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་
མ་སྤངས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་ལས་འགྲུབ་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་
འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་བའི་དབང་

གིས་ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་ན་ཡང་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་
 བཞིན་ཆ་མེད་པའི་བར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕུང་པོ་བདེན་མེད་དམ་ཆོས་བདག་མེད་
 རགས་པ་ཅམ་རྟོགས་པ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་བ་རྟོགས་པར་རུས་
 ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཆ་མེད་ཅམ་གྱི་ཆོས་དུ་མ་གྲུབ་ཏུ་རྒྱུག་གྲུང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་པར་
 མི་བྱེད་དེ་དེ་རྣམས་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་མཐོང་ཆེ་དེ་ལ་བརྟེན་
 རས་ང་ཞེས་སྒྲོས་བཀྲགས་པ་ཅམ་ལས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་མངོན་
 སུམ་མཐོང་སྟེ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་དེ་དག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དམིགས་
 རྣམ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་མེད་པར་མ་ཤེས་གྲུང་སྒྲུལ་
 འཛིན་ལྷོག་པ་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཇི་སྲིད་ཕུང་པོའི་ཆོགས་པ་ལ་འི་ལ་པོ་
 གཅིག་ཕུའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་དེ་ལ་ངར་
 འཛིན་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས།

འདུས་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །གཟུགས་གྲུང་དོན་དུ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཆ་བཅས་དང་དེ་
 ལ་འདུས་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཞིན་

ནོ། རྟེན་གཤིས་དོན་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་སྤང་པོ་
རགས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་
ཡིན་པར། དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། མཐོང་ནས་སོགས་ཀྱིས་
གསལ་བ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་།

གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་
པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་
དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའམ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་།
གང་ཟག་གི་བདག་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
བྱམ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཙམ་ཡིན་ལ། གང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པར་རྒྱ་བས་བཞེད་ཀྱི་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་བདག་མེད་སྤྲོ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་ཉན་རང་དགྲ།

བཅོམ་པས་རྟོགས་དགོས་པར་མི་བཞེད་དེ། དེའི་རྒྱལ་ལོག་ཏུ་ཡང་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ།

ཆ་མེད་གཉིས་པོ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཕུང་པོ་རགས་པ་བདེན་མེད་
དུ་མི་རྟོགས་ཏེ་དེའི་གདགས་གཞི་བདེན་པར་འཛིན་པས་སོ་སྟམ་ན། ཆ་མེད་
ལ་བདེན་འཛིན་མ་དོར་ཀྱང་དེ་བསགས་པ་ལ་རིལ་པོ་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་པར་
འཛིན་པའི་ཞེན་པ་ལོག་པ་ན་ངར་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་འང་ལྡོག་ཅུས་ཏེ། ཕུང་པོ་
དུ་མ་དང་མི་རྟག་པའི་ཆོས་སུ་ཁོ་ཐག་ཆོད་ཆོད་དུ་མ་དེ་བཞིན་དང་དུ་མར་འཛིན་
པ་དང་དེའི་ནང་གི་གང་རུང་གཅིག་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཏེ་ངར་འཛིན་པ་མི་
སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་གང་
ཐག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་མི་རྟོགས་ན་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རིགས་པ་དང་
ནམ་བདུན་ཤིང་རྟའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་རྩ་བ་
དུང་ནས་སྤྱང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཐག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་ཅུས་པར་ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་

བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་བདག་འཛིན་གང་དང་འཛིན་སྐྱོང་ས་མི་མཐུན་པ་བདག་མེད་གྱི་
 དེས་ཤེས་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ན་བདག་མེད་ལ་གསལ་སྒྲུབ་སྐྱེས་པས་
 བདག་འཛིན་དུང་ནས་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་དུ་མ་དམིགས་པ་ཙམ་དང་དེ་
 ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པར་སྒྲུབ་ཡང་དེས་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱིར་འཛིན་མི་སྐྱེད་དོ། ཅིས་ཀྱང་སྐྱེད་དགོས་ན་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་ཀྱང་རང་
 རྒྱུད་གྱི་ཕུང་པོ་ཙམ་གྱི་སློ་ཡོད་པ་ལའང་མི་ལྷོག་པར་མཚུངས་ན་དེ་འདྲི་སློ་
 ལྷག་བཙས་དག་བཙོམ་པ་རྣམས་ལའང་མེད་པར་བྱེད་གྱིས་སྤྲུལ་དཔྱོད་ཅིག་
 དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པ་བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དེ་
 ཉིད་མ་ཤེས་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་སྟོང་པར་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འཐད་
 པར་སེམས་ན། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཕུང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དེ་བོས་སྟོང་པ་མིན་པར་ཕུང་པོ་རྟག་བདག་གིས་
 སྟོང་པ་ཙམ་ལ་འཆད་དགོས་པས་དེ་ལྟ་ན།

བདག་མེད་རྟགས་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་

དོན་ལྟར་ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུང་ནས་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་
 ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ལུང་སྒྲ་མྱིའི་དོན་དེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ནི་ཁྱེད་པའི་
 དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་ཙམ་གྱི་བདག་
 དེ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་
 བསྐྱབ་ཅིང་། དེ་མེད་ན་མྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་
 ཐར་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་སྐྱེའོ་བསྐྱབས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཤམ་
 ཆེས་ལྷོ་ལོ་ཞིག་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པའོ།

ཡང་བྲག་དཀར་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་སྒྲོ་གྲོས་ཙན་གྱི་ཞལ་ནས།

འདིར་དང་སང་གི་སྟོང་ཁྲི་གཤམ་ཞིག་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་པའི་
 སྐུ་ལས་སུ་འདིར་ཉོན་མོངས་མཛོད་ཀྱི་ཙམ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སྐུར་
 བ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སོགས་སྟོས་ཏེ་དགག་ཁུལ་བགྱིས་པ་ནི་མུ་ཏྲ་བས་སྐུ་
 པོ་ལ་འཐབ་པ་བཞིན་དུ་གཞོད་པ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། འདིའི་ལས་ཀྱི་རུས་
 པ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཡང་སྤྲིད་སྤྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་ཡོད་མེད་
 ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདིར་མི་རྟག་སོགས་བསྐྱེམ་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་

བ་ལས་གྲོལ་མི་གྲོལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་དོན་
ལ་མི་གནས་པའི་དབྱ་བཅོམ་མིླུ་ལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་དང་བསམ་མི་བྱ་བ་འགྱུར་
གྱི་འཆི་འཕོ་སོགས་ལ་སྐྱུར་ནས་གྲོལ་བ་གཏན་དུ་བ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་སོགས་
རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་མི་དགོས་སོ། །པ་རོལ་པོས་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་
པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་དེ། ཉོན་
མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་
པ་ལ། པ་རོལ་པོས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་མི་འདོད་པས་
འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐལ་བ་ཞེས་རང་གིས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགོ་རྩུལ་བྱུར་ཅམ་ཡང་
མི་ཤེས་པའི་ནང་ཆ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་དེ་འདྲམི་མཛད་པར་ཞུ། རྒྱ་འབྲེལ་ཡིན་
ཡང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་ན་སྤང་བའི་
གནས་མ་ཡིན་ཏེ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སོགས་གཟུངས་བསྟོད་དེ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ།

དེའི་ལན་རྩུང་ཟད་ཅིག་ཞུས་ན་སྐྱེན་གསོན་ཅིག་

ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པའི་ཐད་འདིར་བྱེད་གྱི་འཆད་རྩུལ་

དེར་སྤྱོད་འཇུག་གཞུང་ཚིག་གི་བབ་དང་མི་འགྲིགས་ཚུལ་མཚོན་ཙམ་ལས་
 མ་སྒྲིལ་གྱང་། ད་ལན་ཅུང་ཟད་སྤྱོད་ན་སྐབས་འདིར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་
 གྲོལ་དཔུང་པའི་སྐབས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གོང་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་སོགས་
 གྱིས་བཤད་ལ། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་གྱང་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་བ་མིན་པའི་
 ཚུལ་འཆད་པར་བཞེད་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སོགས་
 བཀོད་པ་སྟེ། སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡོད་མེད་
 དང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དེ་ཙམ་གྲོལ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་ཡང་དཔུང་བ་
 སྐབས་སུ་ཆེས་བབ་པ་ཡིན་ལ། ཅིས་གྱང་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་དོན་མེད་གྱི་
 དགའ་ཞིག་ཡིན་ན། གཞུང་འདིར་སྐབས་འདིའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། ཟུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། ཟུར་
 དུ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་འདོད་པས། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་མི་བྱེད། །ཅེས་སྟོང་པ་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པའང་དོན་
 ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་པར་ཞུ། བྱེད་གྱི་འདོད་པའང་གལ་ཆེ་བ་ལོས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ཤིང་རྟོ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཉམས་པར་ཤངས་པས་འགའ་ཞིག་

ནི་བྱེད་ཁོ་ན་ནི་རྗེས་སུ་སྤྲོ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཁྱོ་བར་མི་མཛད་པར་ཞུ། རྒྱ་འབྲེལ་
 ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཚད་མར་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་མོད་ཀྱང་།
 ཤེར་འབྱུང་ལ་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་པཎ་ཆེན་ཡོངས་གྲགས་དུ་མའི་གཞུང་ཞལ་
 འཆམས་ཆེ་ཞི་བ་ལྷ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཤའ་རྒྱུན་མ་ཉམས་པ་འང་དེ་རྣམས་ལ་
 ཡོད་དགོས་ཤིང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱང་བོད་པལ་ལས་མི་དམན་ཙམ་བཞུགས་ཆོད་
 འདྲ་བས་བོད་ཀྱིས་ཇི་བདེར་འཆད་པ་ལས་དམན་དགོས་པ་མིན་པ་འདྲ་སྟམ་
 ཞིང་ལུགས་དེར་རིགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཞིན་པ་
 ལགས་སོ།།

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་འདིར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་
 དགོས་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་དག་བཙུང་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བོ་ཞེ་ན། ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་དེའི། མངོན་གྱུར་སྤངས་
 པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དག་བཙུང་པ་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 གི་ལམ་གོམས་པས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་དག་བཙུང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱར་

བ་འདི་ལ་དབྱུང་ན། མངོན་གྱུར་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་དེ་གཏམ་ནས་མ་སྒྱུར་ན་
 བློ་བཟང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་འབྲེལ་མེད་གྱི་ངག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རིགས་ལ། དེ་ལྷག་
 བཅས་དགྲ་བཅོམ་ལ་སྒྱུར་ནས་འཆད་ཚུལ་ལྟར་མི་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྤྲས་པས་
 སྤྱིར་རྒྱལ་ལ་ཐལ་བ་ཅི་ཡང་མི་འཇུག་གོ།

དེས་ན་མངོན་གྱུར་ཅོམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་འདི་གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་
 མེད་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་མགོར་སྒྱུར་བ་
 ལྟར་ན། ཚིག་ཟིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་ཉོན་
 མོངས་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས་སྤྲས་ཆོ།
 ཟད་པར་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་གྲོལ་
 བར་ཐལ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་གཞུང་གི་ཚིག་ལ་དངོས་འགལ་འབྲེལ་
 མེད་གྱི་སྒྲིན་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འབྲེལ་ཚུལ་ལེགས་སམ་དབྱོད་ཅིག་

གལ་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟགས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་
 པའི་ཁས་ལེན་རྟགས་སུ་འགོད་གྱི། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་

ཏྲགས་སུ་མི་བྱེད་དེ་སྒྲུལ་ན། མི་ཏྲག་སོགས་གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་ན་
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་དུས་ནས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་ཞེ་འདོད་ལ་
 ཡོད་བཞིན་དེ་འབྲའི་ཏྲགས་དང་བྱབ་པ་དངོས་ལུགས་གང་དུ་འང་མི་སྟོན་པར་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་སོགས་འབྲེལ་མེད་གྱི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་
 བྱི་ཚུམ་པ་པོ་ཆོག་བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར་འགྱུར་ན་དེ་འབྲའི་བརྗོད་པ་
 ངན་པ་ཞི་བ་ལྷ་ལྷ་བྱུ་ལ་གལ་མངའ། གོང་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བས་ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐབས་བཞིན་བདེན་བཞི་བཅུ་དུག་ཏྲོགས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཁས་
 ལེན་དེ་འདིར་ཡང་དོན་གྱིས་ཏྲགས་སུ་གོའོ་སྒྲུལ་ན། མི་གོ་སྟེ་སྐབས་འདིར་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པ་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རེ་ཞེས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དངོས་སུ་བཀོད་པ་བོར་ནས་དོན་གཞན་ལ་སྟེགས་པར་མི་
 རིགས་ཏེ་ཆོག་གི་འབྲེལ་མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར་རེ། གལ་ཏེ་ཆོག་གི་སྟངས་
 དེ་འབྲའི་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོར་བྱེད་པ་བོར་ནས་རགས་པ་ཙམ་དུ་ཏྲགས་ཆོས་
 དོན་གསུམ་དེ་ལྟར་བསྐྱིགས་ན་ཡང་། ཕྱིར་ཞོལ་གྱི་དོར་སྐབས་འདིར་མི་ཏྲག་
 སོགས་བཅུ་དུག་གོམས་པའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཙམ་

སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་བཟོད་པ་དེའི་བྱུང་པ་ཚད་མ་དང་
ལས་སྤངས་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ན་བྱུང་མེད་གྱི་ལན་འདེབས་རིགས་
གྱི། མི་འདོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་འདོད་ལན་འདེབས་མཁན་སུ་ཡང་མི་
སྲིད་བཞིན་དུ་འདིར་སྤྱིར་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་འདོད་ལན་བཏབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ།
འདོད་མི་རྣམས་ཏེ།

ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་གྱི་རྣམས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་
འགོད་པ་འདི་འཐད་དམ་ལེགས་པར་དཔྱེད་ཅིག དེ་ལྟར་མངོན་གྱུར་ཙམ་
སྤངས་པས་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་འཕངས་པ་ལ། མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་པས་
མི་གྲོལ་བ་སྤྱིར་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་འདོད་བཞིན་དུ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་དུས་
ནས་གྲོལ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ནས། དེ་འདྲའི་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་སྤོང་
བ་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་གྱེད་གྱི་སྲིད་པ་ངས་པར་མེད་ཅེས་སྒྲ་བའི་སྤྱིར་
རྒྱུ་ལྡན་པོ་དེ་འདྲ་ལ་ཞི་བ་སྒྲས་དགག་པ་མཛད་པར་མི་འོས་སོ། །དེ་མིན་ཏེ་
སྤྱིར་རྒྱུ་ལྡན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་ལན་
བཏབ་པའོ་སྒྲུལ་ན། ཕ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པ་དེ་མངོན་གྱུར་

སྤངས་པ་ལ་མི་སྟོགས་ན་ཇི་ལྟར་སྤྱར་དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག

ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་འགོ་ཚུལ་བྱར་ཅོམ་ཡང་མ་ཤེས་སོ་
 ཞེས་པའི་སྐྱོན་བཟོད་འདི་མཐར་སྤྱུ་ལ་འཁོར་ཡོད་གངས་ཅན་པའི་སྟོགས་ལ་
 བརྒྱུད་མར་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུ་བའི་སྟོས་དབྱེད་པར་མཛོད་ཅིག འདི་
 སྐོར་ཆོག་གི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྤྱུ་ཚུ་ཡོད་ཀྱང་དང་སང་
 བེ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ལ་འཆེལ་ཡང་ཆོག་རྩས་ཕྱ་མོ་སྤྱང་རྩས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཅན་
 དགོན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡི་གེ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

སྤྱིར་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཐར་
 པ་མེད་ཅེས་སྐྱབ་ན། མདོ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ནི་ལྟ་བུ་དེ་པ། སྐྱབས་དེ་གཅོ་བོ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ལྷུང་ཚད་མེད་
 པ་དང་ཚད་མ་གྲུབ་པ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་པ་སོགས་ལ་འགལ་
 ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་རང་ལམ་ལ་
 ཐར་པའི་ལམ་མེད་ཅེས་སྐྱར་པ་བཏབ་ན། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལམ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་སོགས་འབྱུང་བ་

ལས་འོས་མ་མཆིས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པྲ་མོ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པའི་
བདེན་བཞིན་ལམ་གྱིས་གོལ་བ་ཡོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བཅའ་ལྟར་
པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་སྤོང་ཉིད་དུ་མ་
ཤེས་པར་རགས་པའི་བདག་མེད་གཙོར་གྱུར་བདེན་བཞི་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་
ལམ་དེས་མི་གོལ་ཞེས་བྱུང་འབྱེད་པ་གཤམ་ཆེདོ།

དེ་ལྟར་མངོན་གྱུར་ཅོམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པའི་
དམ་བཅའ་ཁོ་ནར་སྦྱར་གྱུར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པའི་སྟོགས་ས་གོང་གི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པས་གོལ་ན་ཞེས་པ་དེ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་ལའང་མངོན་
གྱུར་ཅོམ་སྤངས་པས་གོལ་ན་ཞེས་པར་དོན་གྱིས་གོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་
གྱུར་ཅོམ་སྤངས་པས་ཞེས་མ་གོ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞེས་པར་ཡང་མངོན་གྱུར་
གྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་མི་རུང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གོལ་བར་
ཞེས་སུ་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཟིན་བྲིས་ལས་གྱུར། དེའི་ཕྱིར་ལམ་དེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་གཉིས་
དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉོན་མོངས་སུ་བཞག་པ་རྣམས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་

ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་རེ་ཞིག་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་
 ཟད་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འཇོག་ན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་རེ་ཞིག་
 སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་རེ་ཞེས་འགོག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནེ་ཞེས་བཤད་དགོས་སེ་ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་དེ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
 ཞེས་པ་ལ་སྤྱར་ནས་ཁས་སྤངས་ཀྱི་རྟགས་བྱས་ནའང་མི་བདེ་ལ། དམ་བཅའ་
 ཁོ་ནར་སྤྱར་ན་ཡང་མི་བདེ་བས་ཆོག་འབྲེལ་འགྲིགས་དཀའ་ཞིང་ཞིབ་ཏུ་
 བསམ་ཤེས་ན་ཤིན་ཏུ་མི་བདེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་རེ།།

དེ་བས་ཅི་དགར་སྤྱར་རུང་ན། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འཛིན་
 གྱིས་དངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན་དེ་འབྲེལ་བདག་
 འཛིན་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བར་ཐལ་ཞེས་དང་། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་དེ་
 ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡོད་དེ་དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤེད་པ་འདི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་

གྲིས་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
བདག་དེ་བོ་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཅི་
སྟེ་མེད་ཅེས་དང་། བདག་འཛིན་སྟོན་སྒྲིམ་དང་བཅས་པའི་ཚོར་བ་མངོན་གྱུར་
པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ལྟ་བུ་སྤྱིར་ན་ཅུང་ཟད་དེ་བདེ་ཡང་གཞུང་རྟོགས་པའི་རྣམ་
དཔྱད་ལ་དགོས་པ་དང་ཡ་མཚན་ཅི་ཡང་མི་འདུག་པས་མ་སྒྲོས་སོ།།

དོན་བསྟུས་ན་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པའི་ལམ་གྲིས་མི་གྲོལ་
བར་སྐྱབ་འདོད་ན་དེས་མི་གྲོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཐོག་མ་ནས་བརྗོད་རིགས་གྱི།
ཁར་འགོ་བ་ལ་ལྷག་པ་བསྐྱོར་བའི་དཔེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་གཞན་བརྗོད་ནས་
རང་གིས་རང་ལ་ངལ་བ་སྐྱབ་པ་འདི་འདྲ་བྱེད་མི་དགོས་སོ།།

ཡང་བྲག་སྐྱུ་ཞལ་ནས།

སྲིད་འདི་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་
འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྲིས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་
གྲང་གང་ཟག་དེ་བོ་ཉིད་གྲིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷས་བྲངས་པའི་
སྲིད་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་སྤྱིར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ན་སྟོན་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་

དུས་མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་དངས་པའི་སྟེང་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་འགལ་
 ཞེས་སོགས་སྒྲུས་ཏེ་དགག་བྱུང་བ་བྱིས་ཀྱང་། ས་རོལ་པོས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དངས་པའི་སྟེང་པ་མངོན་
 གྱུར་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་པ་ན་སྟོང་པ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུན་སྟེང་པ་སྤངས་ཞེས་འདོད་
 པ་ལ། ད་དུང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉེར་ལེན་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་སྟེང་པ་མི་ལྟོག་སྟེ།
 བྱོད་གྱིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྟེང་པ་འདི་མངོན་པ་ནས་ལལ་
 པའི་སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཤེར་མདོ་ནས་ལལ་པའི་གང་ཟག་
 རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་མ་རིག་པ་ནི་དེ་དག་གིས་མངོན་
 གྱུར་ཙམ་ཡང་སྤངས་མ་རུས་ལ། དེས་ན་འཛིན་ལྟ་དེ་དག་གིས་དངས་པའི་
 སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིག་ནི་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་རྩོད་པ་སྒྲུ་མའི་ཐུས་འབྲེལ་དུ་
 མཐར་གྱིས་རྩོད་པ་ནི་དོན་གྱི་མཐས་པའི་སྟོལ་ལོ།

དེས་ན་སྒྲུས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་མཉམ་པའི་བདག་འཛིན་དུ་མས་
 དངས་པའི་སྟེང་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་འགལ་བ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་
 བང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡོད་པའི་ཞལ་བཞེས་

མི་འདུག་ཅིང་། ས་རོལ་པོས་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ས་རོལ་པོས་
 འཛིག་ལྟས་བྲངས་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་ཆེད་དུ་སྒྲུ་
 བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཀུན་རྫོངས་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཞིག་ནི་སྟོན་བྱས་ན་འོས་ཡིན་ཏེ་རྩོད་པ་སྒྲ་མའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེའི་ཕྱིར་
 མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་དོན་འོལ་སྦྱི་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བར་དོན་མེད་ཀྱི་ཅ་ཅ་
 སྒྲོག་པ་འདི་དག་ནི་འབེན་རྩད་མ་ཆོད་པར་མདའ་འཕེན་པ་བཞིན་དུ་མཁས་
 པས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་པལ་ཆེར་
 ལོག་རྟོག་ལག་སྟག་ཏུ་འདུག་པས་ཤེ་ཤེ་ནས་དག་ག་པ་བགྱིད་དུ་མི་ལོངས་ཀྱང་
 སྐབས་སུ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལུང་རིགས་བྱུང་དུས་དག་ག་པར་བྱ་ལ། ཞེས་
 རྗོད་པར་བྱེད་དོ།

དེ་ལ་ཁོ་བོས་ཀྱང་ལན་རྩུང་བྲད་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་གཞུང་
 གི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཆོག་འདི་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྲིད་པ་ཡོད་པ་དམ་
 བཅའ། ཆོར་བ་སྒྲུབ་བྱེད། ཀུན་རྫོངས་དཔེར་བྱས་པར་བྲད་ལ། དེར་སྲིད་པ་ལ་
 རྒྱ་བདག་འཛིན་གཉིས་པོས་བྲངས་པའི་བྱུང་བར་དང་ཆོར་བ་ལ་བདེན་འཛིན་

ནམ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བྱུང་པར་སྐྱར་དགོས་པ་འདི་གཞུང་
 ཚུམ་པ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྐྱར་རིགས་ཤིང་། ཚིག་
 གྲུང་འདི་ལྟར་ཚུམ་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་པ་ཁ་ནས་མ་འབྱོལ་བ་
 ལྟ་བུ་དང་། རིགས་པའི་གནད་སྟོར་ནས་དོན་མེད་རྒྱུ་སྟོར་གྱི་དག་རང་གིས་
 རང་ལ་ངལ་བ་སྐྱེད་པ་དེ་འདྲ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་ལ་ཅུང་ཟད་གྲུང་
 མི་མངའ་སྟེ། སྐྱེར་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དོན་འོལ་སྤྱི་ཙམ་
 ཏོགས་ན་ཡང་། རིགས་པ་རྣེས་ཆོད་ཆེ་བ་བརྟག་བདེ་བ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་
 པས་ཡིད་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ནག་ཞོག་དབྱེ་བསལ་དགའ་བ་ཅན་
 མིན་པར་ངས་རུས་སོ།།

དེ་ཡང་གོང་གི་ཚུང་པའི་འགྲོས་ན་འདིར་བྱུང་པར་སྐྱར་རྒྱ་དེ་རྣམས་
 གསལ་བར་སྟོན་པའི་རུས་པ་གང་ཡང་མི་སྒྲུང་སྟེ། གོང་གི་ཚུང་པ་དེ་དག་གི་
 རིགས་པའི་གནད་ཚིག་འདི་ལ་མར་གཏུགས་ནས་ཤེས་དགོས་ཤིང་འདིས་
 གྲུང་གོང་རྣམས་ཤེས་དགོས་ན་འདི་རང་ལའང་བྱུང་པར་དེ་རྣམས་དངོས་སུ་
 མེད་པར་མ་ཟད་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་བྱེད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དེ་དང་འདིར་

ཡང་མི་འགྲིག་པ་པར་མཐོང་ངོ། ཁྱིལ་རྩ་སྟེང་འདི་ཞེས་པ་དེ་རེ་ཞིག་ཉེར་
 ལེན་སྟེང་པ་ནི་མེད་ཅེས་གོང་ན་ལལ་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ལན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་
 པས་ན། བྱེད་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་ནི་བ་ལྟའི་རང་ལུགས་ལ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་བཞེད་པ་དོན་མེད་དེ། ས་རོལ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་
 གང་ཟག་དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྲིད་ཉེར་ལེན་གྱི་སྟེང་པ་ཡོད་དེ་གང་ཟག་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་མ་སྤངས་པས་དེས་
 དྲངས་པའི་སྟེང་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་གསུངས་རིགས་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་
 པར་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཡང་སྲིད་ཉེར་ལེན་གྱི་སྟེང་པ་མེད་པར་དེས་ཞེས་སྒྲུས་
 པ་ལ་སྲིད་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་སྟེང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་པ་གཞིར་བཞག་
 མཛད་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་སོགས་ལན་གསུངས་པས་ཤེས་ལ།
 དེ་ནི་ཕྱིར་རྒྱལ་བའི་ངོར་ཀུན་རྫོངས་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་སྟེང་པ་ལ་འང་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པར་བསྟུབས་སོ་སྟེ་མ་ན་པ་རོལ་པའི་ངོར་སྟེང་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཏུ་རྒྱག་ཀྱང་དེས་རང་གི་ཞེ་འདོད་ལ་ཅི་ཡང་
 མི་པན་ལ། ཞེ་འདོད་ལ་ཡོད་རྒྱུ་ནི་བདག་འཛིན་གཉིས་པོས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་

ཡོད་མེད་ཡིན་ན་དེ་ནི་གཞུང་ཆོག་གིས་མི་སྟོན་ཏེ། འཁོར་རྩེ་འཛིག་ལྟ་ལྟ་
སྐྱེས་གྱིས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་ལ་མངོན་པ་འཇམ་ཤེར་མདོ་སྤྱི་ལྷགས་ལ་འང་
ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་མེད་ལ། དེ་འདྲའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྟེང་པ་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་སྟོན་འཕེན་རྒྱས་ཡོད་པར་བསྐྱབ་འདོད་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་ཡང་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ་འཁོར་བའི་ཡང་སྟོན་འཕེན་རྒྱས་ཀྱི་སྟེང་པ་
ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རོ།

དེ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་པ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་
ཇུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
ཡང་། གང་ཟག་རང་མཆོན་གྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟས་དྲངས་པའི་
སྟེང་པ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འབྲུག་ཞོན་ཞོ་སྒྲུལ་ན། ཅུ་བའི་ཆོག་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་ཡང་ཞེས་པ་དང་ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཞེས་སྒྲོས་པས་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་
ཅན་མིན་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་པར་གོ་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ཉོན་མོངས་ཅན་
དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གོ་སྟེ། ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་གོང་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་
ཞེས་པ་ལ་འབྲེལ་ནས་དོན་སྟོན་དགོས་པ་ལ། དེ་ཡང་དགྲ་བཙེམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྲིད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཞེས་དམིགས་བསལ་ནས་དེའི་དཔེར་
 ཀུན་མོངས་བཀོད་དེ་དེ་ནས་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་བཟློག་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་པ་ཞིག་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་ངས་པར་གོ་རུས་ཀྱི། དངོས་སྤྱོད་བཟློག་འདོད་པ་
 ལྟར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་ཞེས་དབྱེད་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་
 ལ་ཡོད་རྒྱུ་དང་མེད་རྒྱུ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་གཉིས་པོ་དང་སྤྱིར་ནས་འབྲེལ་
 བ། མེད་རྒྱུ་ནི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མས་དངས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མཛོན་
 རྒྱུར་ལ་བཤད་དགོས་པ། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་པ་ཅོམ་བཟློག་པ་དོན་
 མེད་དེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་མྱུ་ས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་
 དངས་པའི་སྲིད་པ་མིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་གཞན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་བཟློག་པ་ལ་སྤྱི་བཟློག་པ་ནི་འབྲེལ་ཏེ་ལྟས་བྱིན་མེད་པར་
 བཟློག་འདོད་པས་མི་མེད་ཅེས་བཟློག་པ་བཞིན་ནོ།

ཡང་དགག་སྒྲིབ་སྤྱི་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་མེད་ཀྱང་ཞེས་
 བཟློག་རིགས་པ་ལ་མིན་ཡང་ཞེས་བཟློག་པ་དོན་མེད་དོ། །ཡོད་པ་མིན་ཡང་
 ཞེས་འབྲེལ་བསྐྱོན་ཏེ་བཤད་དེ་སྟོམ་ན་ཅི་དག་ཅི་དགར་བསྐྱོན་ཡང་འགྲིགས་

དགའ་བའི་རང་བཟོའི་ངལ་བ་དང་དུ་སྒྲངས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཡང་མེད་རྒྱུ་ནི་
བདག་འཛིན་གྱི་མས་དངས་པའི་སྲིད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ན་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་དྲི་
ཆོག་ཙམ་ཞིག་གི་རང་གི་རྩས་པས་དེ་སྟོན་མི་རྩས་ལ། གོང་གི་ཆོག་གི་ལྷགས་
ལས་ཀྱང་མི་ངེས་ཏེ། ཞེ་འདོད་ཀྱི་མེད་པར་བཤད་རྒྱུ་དེ་འདྲ་མེད་ཀྱང་ཞེ་འདོད་
ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་རྒྱུ་འི་སྲིད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ངེས་སུ་གོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་པ་དང་པོ་མངོན་གྱུར་པའང་མེད་ལ་གྱི་མ་ཡང་
མེད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཅི་སྟེ་མེད་པ་ཅི་ལ་སྟེགས་ཆོག་ཟེན་ལ་མི་
གསལ་བའི་ཆོག་འཇུགས་པོར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོར་བ་ཙམ་གྱི་གཏན་ཆོགས་
ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྩས་པ་མེད་པར་སོང་བས་ན་ཁྱད་པར་དུ་མ་
མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བཙལ་ནས་སྦྱར་དགོས་པའི་གཞུང་དུ་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པའི་དབྱ་བཙམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་མངོན་
པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་ཀུན་རྗེ་ངས་བཞིན་དུ་སྲིད་
པ་ལའང་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་
སུ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་འབྲུག་ཉེར་ཏེ་བཤད་ན་དེ་ཙམ་ཞིག་གཞུང་གི་བསྟན་འཛིན་དུ་

འགྱུར་གྱི། ཡང་ཆོག་དེས་འཆད་ཚུལ་གཞན་ལྟར་བྱས་ནས་ཞེ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་
 བ་གཉིས་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྲིད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་
 གཉིས་པ་རོལ་གྱི་ངོར་གྲུབ་ཀྱང་དེས་སྐབས་ཀྱི་རང་གི་ཞེ་འདོད་འཁོར་བའི་
 ཡང་སྲིད་འཁོར་པའི་སྲིད་པ་དེ་འགྲུབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་པན་པས་ངལ་བ་ཅིམ་
 དུ་བྱེད་དོ། སྦྱིར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་
 སྦྱིན་ཆེ་བདག་དེ་ཐུང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ཅིམ་ལས་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ཡང་
 རྟོགས་ནུས་པར་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་བཞེད་དོ། ཁོང་ལའད་དེ་འབྲེལ་དཔྱད་
 པ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱོས་ན་ཆེས་མང་ཡང་སྦྱོགས་མཆོན་ཅིམ་ལས་མ་སྦྱས་སོ།

གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྦྱོས་
 ཀྱང་ཡོད་པར་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གསུངས་ལ། གཞན་པལ་མེ་ཆེས་གང་ཟག་
 རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟན་ལྟན་སྦྱོས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་
 གཞན་ཀུན་བརྟགས་སུ་ལའད་པ་གང་ལྟར་ཡང་སྦྱོས་བུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལས་གསོག་པའི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ནམ་མི་འབྲེལ་མེད་པར་བདག་
 འཛིན་ལྟན་སྦྱོས་གཅིག་ཤུས་བྲངས་ནས་ང་བདེ་བར་བྱའོ་སྟུམ་པ་ཅིམ་གྱིས་

འཇུག་སྟེ། ཏྲག་པ་དང་རང་རྒྱ་བྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྦྱར་ནས་དེ་འབྲེལ་
བདག་བདེ་བར་བྱའོ་སོགས་སྒྲུབ་ནས་མི་འཇུག་པ་ནི།

གང་དག་དུད་འགྱུར་བསྐྱལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྦྱིས་
ཏྲག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་རྒྱལ་འབྲེལ། །འདིར་གནད་མི་འགལ་བར་ཆོག་གི་འབྲེལ་
པ་ཙམ་ལུགས་སོ་སོས་ཇི་ལྟར་མཛད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རེ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་
བཏྲག་པ་དང་དེ་ལ་ལན་གྱི་བྱུང་པར་མ་བྱས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་མོད། ཉོན་
མོངས་སྤངས་པས་གོ་ལ་ན་ཞེས་པ་ནས། ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་
བར་འདིས་མདོ་སྟེ་བསྒྲ་དཀར་པོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཐེག་
གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་སྟེ་སྦྱབ་ཡབ་སྦྱས་ཀྱིས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བསྐྱབས་
ཤིང་། ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ནའི་སྟོན་པ་བསྐྱབས་ཏེ།
འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
པ་ལྟར་གཞུང་འདིར་ཡང་སྐབས་འདིས་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་
ཐུང་སང་གི་སྦྱེའི་མདོ་ལས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་རང་
སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ལགས་ཏེ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་མཁས་པ་འང་མ་མཆིས་སོ་ཞེས་དང་།

བཅོམ་ལྷན་འདས་འཆི་འཕོ་ནི་འདི་གཉིས་ལགས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེན་
རྒྱུ་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་དང་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་
འཆི་འཕོ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་ལ་རྒྱུ་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་ནི་ཉིང་
མཆོམས་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་ནི་དགྲ་
བཅོམ་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་དབང་ཐོབ་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ལྟས་རྣམས་ལགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་
ཐུག་གི་བར་དུ་ལགས་པས་སོ། །ཞེས་དང་།

དེ་ལ་འཆི་འཕོ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་སྐྱུ་
དུ་དགྲ་བཅོམ་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་དང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་གནས་ཀྱི་སའི་ཉོན་

མོངས་པ་རྣམས་དང་ཀུན་ནས་ལྔ་དང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །གནས་ཀྱི་
 ས་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ལྟ་བ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ས་སོགས་བཞི་གསུངས།
 ཡང་འདི་བཞིའི་ནང་ན་མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ས་ནི་སྟོབས་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉན་རང་
 གི་ཤེས་པས་མི་བརྗེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 གཞིམ་པར་བྱ་བ་ཞེས་དང་། བཙམ་ལྔ་ན་འདས་མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་ས་ནི་
 སྟོབས་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྔ་ན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཀྱིས་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། བཙམ་ལྔ་ན་འདས་མ་རིག་པའི་གནས་ཀྱི་སའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ཟག་པ་མ་
 མཆིས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དབྱེ་བཙམ་པ་རྣམས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔེར་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་
 གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་།

བཙམ་ལྔ་ན་འདས་བཟང་ངན་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་དག་ནི་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མ་ལགས་ཀྱི། བཙམ་ལྔ་ན་འདས་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་དག་
 གིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་།

གཞན་ཡང་གྲོལ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་འདས་ཡིན་ལ་
 དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་ཉན་རང་ལ་མེད་པས་མཐར་ཐུག་གི་ནམ་
 གྲོལ་མིན་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ལ་སྤྱིབ་པའི་ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དག་མ་ཤིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ན་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་ན་པའི་སེང་གའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་
 གསུངས་ཤིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་གྲོལ་བ་ཤིགས་གཅིག་
 ལས་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་དོན་ཟབ་མོ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་
 རྟོགས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་གྲོལ་བ་འབྱུང་ཡང་དེ་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་
 མིན་ཞིང་། ཐུག་བསྐྱལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཉན་རང་གི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པ་དཔུས་ལོང་གིས་ཉི་མ་བལྟ་མི་རུས་
 པའི་དཔེས་གསུངས་སོ།།

ཚུལ་དེ་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་རང་འགྲོལ་དུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་
 གཅིག་སྤྱིབ་པའི་སྤྱབས་སུ་མདོ་བྱངས་ཏེ། འོད་སྤྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་

གཉིས་དང་གསུམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས།

སངས་རྒྱུ་མཉམ་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། །ཅེས་
དང་། དེས་ན་སངས་རྒྱུ་མ་ཐོབ་པར། །མཉམ་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་
དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་བལྟ་བར་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་སོགས་
མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་མཐའ་
ཀུན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས་
འཆང་རྒྱུ་ཞིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུ་འདས་མི་ཐོབ་པའི་ཚུལ་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་འདིར་ཡང་བསྟན་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
དོན་གནད་ཀྱང་པར་ཅན་ཡིན་པས་སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་ཡང་རང་རུས་གང་
ཡོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་དང་ཆོས་ལ་པངས་པའི་སེམས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་
རྣམས་ཐུགས་ལ་བར་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཐུགས་མི་གཞོད་པར་ཁུའོ།

ཡང་སྤུལ་པའི་སྐུ་ལགས་ཀྱི་ཞལ་ནས།

དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ནི་ཚྲོངས་པ་སྤྱི་དང་། །གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་ནི་དེའི་བྱེད་པ་སྟེ། །ཤིང་དང་པ་ལ་ཤ་བཞིན་ནོཞེས་དང་། །ཉན་

རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ཕུང་སོགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་མ་
ཉོགས་ཞེས་དང་། དེས་ཉོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་ཞེས་དང་།
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་སྒྲིབ་
གཉིས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་སྟོང་ལ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་གཉིས་མཉམ་
པར་སྤངས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་པན་ཆད་དུ་ཤེས་
སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སྟོང་བར་འདོད་ནས་བོད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་དང་མི་བསྐྱེ་ཞེས་སྒྲུས་
ཀྱང་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟོང་བའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་
དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་
ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་བདེན་འཛིན་གང་ཞིག་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་ལན་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ།

གོང་གི་ཐལ་བ་དེ་ལ་བོད་སྤྲེལ་བས་པའི་ལྷགས་འཛིན་བདག་གིས་འདོད་

ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
 པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ།
 དེས་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐལ། དེ་དག་གིས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤངས་ཀྱན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ལྷགས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྤྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་
 འཕེན་པ་འདི་ནི་འབེན་ཅུད་མ་ཆོད་པའི་མདའ་འཕེན་པ་དང་དངོས་སུ་འདྲ་བར་
 ཟད་དེ། བོད་སྤྱི་རབས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྲིབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞལ་
 བཞེས་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་འཕེན་རིགས་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་པ་
 སྤྱི་རབས་པའི་ལྷགས་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 མཁ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ཆོད་སྤྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ཟླས་བྱེ་བའི་ཉོན་སྤྲིབ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 གཏན་ནས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རེ།

དེ་ལ་སུན་འབྱེན་སྤྱོད་པ་པོ་ན་རེ། དེ་ཅིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ཏེ་རིགས་པ་དང་
 ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རེ་ཟེར་ན། རིགས་པས་མ་གྲུབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་

པར་འགྱུར་ལ། འདིར་པ་རོལ་གྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འདོད་པའི་ལུང་གི་སྒྲོགས་ལ་
བརྟག་པ་ཅུང་ཟད་བྱས་ན།

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས། སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་གྱིས་ཉེན་
པ་གཟིགས་ནས་དེ་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་སྤྱད་དུ་ཅ་
ཤེས་བརྩམས་སེཞིས་དང་། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོག་པས་ཆགས་སྤངས་སྐྱེ་བ་
དང་རྟོན་འགྱུར་ཤེས་པས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་བསལ་ཞིང་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་ཆགས་སྤངས་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

སྤྱིད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཤེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་
ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྤྱིད་པའི་ས་བོན་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
བརྒྱ་འགྲེལ་ལས།

རྣམས་ཤེས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ལྷག་པར་སློབ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉེན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་
འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་འགགས་པས་འཁོར་བ་ལྷོག་ཅེས་
དང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས།

མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པར་བྱེད་ཅིང་རང་
བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་པར་གཞག་གོ་ཞེས་དང་། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པ་ལས།

དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་
བམི་བཟད་མ་རུངས་འབྱུང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འབྱུང་། དེ་ནི་ལྟ་
བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་
དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལས་ཆགས་སྤང་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་
འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་སྤྱོད་བར་གསུངས་པས་ན་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་
ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས།

སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྫོངས་པ་ལས་འཁོར་བ་འབྱུང་བ་

དང་། མྱོངས་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་རིག་པ་ལས་ཆགས་
པ་སོགས་འབྱུང་བ་དང་། ཉེན་འབྱུང་དང་དེ་ཁོན་ཉིད་ཤེས་པས་དེ་ལྟོག་པ་ཙམ་
ནི་སངས་རྒྱས་པ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་གྲུབ་པས་སྤྱིར་དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པའི་ལུང་
དེས་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་སྤྱིབ་ཁོན་སྟོན་པར་
མི་འགྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ནས།

སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་ལ་རབ་ཏུ་
གཅེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ལས་ཆགས་
སོགས་སྤྱིས་ནས་ཇི་ལྟར་འཁོར་བར་འདུག་སྟམ་ན། ཉོན་མོངས་སྟོན་ཆམས་
མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སྟོ་ཡིས་མཐོང་བྱུང་ནས། ཞེས་
སོགས་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྤྱིས་འཁོར་རྩ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བར་གཞུང་འདི་
ཆམས་སུ་ཡང་ཡང་བྱུང་བས་ཤེས་སོ། །མ་རིག་པས་ཆོས་ཆམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་སྤྱི་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་བསྤྱིབས་ནས་སྤྱི་སོགས་ལྟར་སྤྱང་བ་ཀུན་
རྫོབ་དང་། དེ་སྤྱིའི་ངོར་བདེན་ན་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་ལྟན་པ་ལ་མྱོངས་པ་དེའི་དབང་གིས་བདེན་

པར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུང་ཡང་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཅིང་དུ་སྒྲུང་གི་བདེན་པར་མི་སྒྲུང་སྟེ། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གྲིས་ཤེས་སོ། །

ཡང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །
ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་ནམ་སྟུང་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་
གྲི་མ་རིག་པ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་རྩ་བ་ཤེས་
རབ་ལས། མ་རིག་སྐྱིབ་པས་ཡང་སྟིད་སྟིར། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དག །
ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་མ་རིག་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་དེ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་བཤམ་བདག་ཏུ་མྱོངས་པ་ལས་འཁོར་བའི་
རྟོན་འབྲེལ་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་ནི། རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས།

ནང་དང་སྟིར་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྟུང་བཅུད་ན། །ཉི་
བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཅུད་པས་ན་སྐྱེ་བ་བཅུད། །ལས་དང་ཉིན་

མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་
 ཟད་ནས་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྡོག་ན་ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་གྱིས་ནས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་འཆི་འཕོ་བའི་ཁྲ་ཉིད་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྡོག་པར་ལུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པས་མ་
 རིག་པ་ལས་ཡན་ལག་ལྟག་མ་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་
 རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་འཇིགས་རབ་
 ཡིན་པར་ཡང་ལུང་སྒྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་
 ལས། །དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་འགག་པར་འབྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཡང་བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཏི་མུག་ཀུན་
 ལ་གནས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གཏི་མུག་བཙུག་ན་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཚུལ་
 པར་གསུངས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྡོག་པ་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཐོང་དགོས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡང་རང་བཞིན་སྟོང་པར་གསུངས་པ་
 དང་། ཡང་རིགས་པ་དུག་རྩ་པ་ལས།

གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་སྟེང་ནས། ཉོན་མོངས་སྤྱལ་གདུག་གཡོ་
 ཅན་གྱིས། ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་ལས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 ཉོན་མོངས་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ་སྒྲུལ་ན། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་བདེན་ཏེ། མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་
 པའི་མིང་འཇུག་པ་དག་གཏུ་མེད་ཅིང་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ནས་ཀྱང་དངོས་
 པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཞེས་མིང་བཏགས་
 པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འགྱུར་མོད། དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་
 བྱེ་བའི་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བྲངས་པ་དཔལ་བྱེད་གི་མདོ་ལ་
 སོགས་པ་མང་ཞིག་ལས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་ལའང་ཉོན་མོངས་པའི་
 མིང་གིས་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིར་མོངས་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་མིང་འཇུག་པས་དེ་ལྟར་སྤྱར་བ་ཆོད་མེད་ན་
 དེ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་གཏན་མེད་དུ་
 འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བདེན་
འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མིན་ཞེས་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་བྱངས་
མེད་བཞིན་ཆོག་གི་འཐེན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། འགྲུབ་
ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འང་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ལུང་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས་ན་ཆོག་
པར་མངོན་ཏེ།

དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། །རང་བཞིན་མེད་
པ་གོམས་བྱས་པས། །བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཉོན་མོངས་བསྒྲིམས་
པ་མེད་པར་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་འདི་འབྲེལ་ལུང་རང་རྒྱུད་པའི་
གཞུང་རྣམས་སུ་འདྲུང་བས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདིར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོན་ནས་དེ་འབྲེལ་ལུང་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཚུལ་གྱིས་པ་རོལ་གྱི་ཞེ་
འདོད་མི་འགྲུབ་པའི་རྩལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་
པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆོད་མེད་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ལུང་དེས་ཉོན་མོངས་

ཡིན་ཆད་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ནོའོས་བསྐྱབས་ན་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་གཙཾ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། འཛིག་
ལྟ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་
རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
སྤྱིར་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་མིན་ལ། འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པས་ཀྱང་ངར་
འཛིན་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
ལ་སན་མི་འདོགས་པ་མིན་ན་ཡང་གཙཾ་ཆེ་བའི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་སྐྱིབ་པ་གཉིས་
སུ་བཞག་སྟེ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ལྟོག་ན་དེ་ལས་བྱུང་བ་
འཁོར་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ལྟོག་ངས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་ན་
ཡང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱིབ་པ་སྟོང་མི་རུས་ལ་
ངར་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་སྤངས་པ་ན་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉོན་
མོངས་པ་མི་སྐྱེ་སྟེ་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་གོང་གི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལ་ལན་རྩུང་བྱེད་བཞིན་ན། བདག་འཛིན་
གཉིས་ཀ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་
པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་མཛོན་
སྤྲུལ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་གཉིན་གྱི་ཚུལ་
དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
དང་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
གཅིག་སོགས་ཀྱི་ཡུན་དུ་འགྲོགས་པ་སྤིང་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ་མ་དག་
ས་བདུན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ་སྤྱིར་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མ་བྱེན་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་འགལ་བ་
མེད་ན་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་
སེམས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་ཆོས་བདག་
མེད་པ་བསྟན་ཏེ་ཞིས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

ལུང་གི་དོན་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པས་
ཟིན་པ་དེས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་དགོངས་སོ་སྟུམ་

ན་དེ་མིན་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། ཆོག་མཐའ་ཡས་པས་ཟིན་པའི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོང་སྟུང་ན། ས་བདུན་པ་
པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུན་ཡོད་པའི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་
མཐུན་པ་དེ་གྲངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་མཐའ་དམ་པས་ཟིན་ཀྱང་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་
ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་དེ་བཞིན་ད་རུང་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོག་མཐའ་
བསགས་པས་ཟིན་ཀྱང་མི་གཞོད་པ་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་མི་སྟོང་དེ་བདེན་འཛིན་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་
ཡིན་པས་གང་བདེན་འཛིན་དང་འགལ་བ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དེས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟུང་ཡང་
གོམས་པས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་
ཀྱང་ཅུ་བ་ནས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྟོང་སྟུང་ན།

དེ་ལྟ་ན་ཉོན་ཐོས་རྟོགས་པ་ལྟར་བས་ཆོ་ག་སུམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་བདེན་
འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་རུས་པ་དེ་བཞིན་ཆོག་མཐའ་ཡས་པས་
མ་ཟིན་ཀྱང་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་གོམས་པ་ཁོ་ནས་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་

ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་མིང་ཅན་དེ་དུས་ཐུང་དུས་སྒྱུར་དུ་སློང་པའི་གང་ཟག་
གཅིག་ཀྱང་སྲིད་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་གང་ཡང་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་དེ་སྤར་
འཁོར་ཉན་ཆེ་བས་བག་ཡོད་པར་མཛོད་ཅིག་གུ་དེས་ན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མིང་བཏགས་པར་མཛོད་པ་ནི།
ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་སློང་བ་མིན་པས་བྱེད་པ་གཙོ་
ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས་བདེན་འཛིན་ལ་ཉན་སྒྲིབ་དང་དེའི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་
སྒྲིབ་ཅེས་མིང་འདོགས་ལུགས་ཅིམ་ལས་དོན་སྤར་བས་པའི་བཞེད་པ་དང་
བྱེད་མེད་པར་རང་གིས་སེམས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་དང་
འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་མེད་དེ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་
ཅིམ་ནི་དེ་དང་མི་འགལ་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་པོ་མི་རྟོན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་ཡང་བག་ཆགས་གང་གིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཙོད་
པ་ལ་གོགས་བྱེད་ན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ཅིའི་ཕྱིར་གོགས་མི་བྱེད། མངོན་དུ་

གྱུར་གྱི་གོགས་མི་བྱེད་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་དེ་བས་གྱུར་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་མེད་པའི་ལུགས་བཞག་
དཀའ་བར་མཐོང་ནས་སྒྲུབ་བས་པའི་ལུགས་ལྟར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི་ཨ་པའི་
ཁའོར་ལ་གཙང་ཞེན་ལྟར་ཞེན་ལྟས་འཇུས་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བསམ་པར་བྱ་
བ་སྐབས་སུ་བབ་ཅིང་། དེ་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་ཐུགས་མངའ་སྤྱལ་པའི་
སྒྲུའི་ཞལ་ནས། ཡང་ཉན་རང་དབྱ་བཙམ་པས་ཕུང་སོགས་ཤེས་བྱ་མཐའ་
དག་གི་སྤྱང་གི་སྤྱང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་
བར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཕུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྤྱེ་འཇུག་པ་ལས།

ཁྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་
ཆགས་སོགས། སྤྱི་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དང་པོ་ང་
ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་

པ། ཟླ་བ་ལྷན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་ཞེས་བདག་དང་བདག་གི་བའི་མིག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མི་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲོལ་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དམིགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤྱོད་བར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་བའི་སྤྱིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །ཡང་དེ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་འཇུག་འགྲོལ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའང་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་ཉིད་དེ། འཇུག་འགྲོལ་ལས་སྤྲུམ་དང་མཐུན་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་མུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱོད་བའ་ལས།

ཇི་སྤྱིད་མུང་པོར་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་རང་འཕགས་པས་སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཆོ་བ་ལས་

མ་རྟོགས་པ་སོགས་འབྱོགས་བཤད་གྱི་བ་མོས་ལུགས་བཟང་གི་བསྐྱོ་གཞིམ་
པར་མི་བྱེད།

དེ་ནས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་མ་སྤངས་བར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་ཆ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རས་གྱི་སྤྲོང་དུ་ལྷུང་བའི་སྒྱུ་དེ་
མ་ཟད་བར་དུ་སྒྱུ་གྱིས་གོས་པའི་དྲི་མ་སྤྲོལ་སེལ་མི་བྱུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགེལ་ལས། ཏིལ་མར་དང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་དུ་
ཟེན་ཀྱང་བུམ་པ་དང་སྒྱུ་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དག་དང་འཐད་པའི་
ཡོན་ཏན་སྤྲོལ་མོད་མིགས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཀྱང་བག་
ཆགས་ཡོད་པས་ཞེས་སོགས་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྱུ་
མཚན་དེ་རྣམས་གྱི་ཕྱིར་འདི་ལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་
ན་བོད་གྱི་ཞེ་འདོད་ཡིན་ཡང་དང་དུ་སྤང་བར་རིགས་སོ། །

འོན་མཛད་དང་བསྟན་བཅོས་དུ་མ་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
ཇོགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བྲངས་ཤེས་ཡོད་དེ་

དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་འི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རིགས་པ་འི་རྣམ་གྲངས་
མཐའ་ཡས་པ་འི་སྒྲོན་པ་རྟོགས་པ་མེད་པ་འི་དོན་ཡིན་ཅོལ་ཞེས་ལུང་རིགས་
ཆད་ལྷན་གྱི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ནས་མགྱིན་པ་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྤྲོད། །ཞེས་
གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་ལན་གྱི་རིམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་འི་རིགས་པ་ནི་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི། རིང་དུ་
སོང་བར་སྒྲོས་ཀྱང་ལྷག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འི་ཐད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
ལ་དེ་དག་གི་གནད་འདིར་མདོར་བསྡུས་སུ་བརྗོད་པར་བྱས་ན། གང་ཟག་གི་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་
ལ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱིང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ངར་འཛིན་སྤང་
མི་རུས་ཀྱང་། དེ་ནི་མ་དཔྱད་པར་ཤུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་
རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ན་བདག་དེ་དུ་མ་དང་མི་རྟག་པ་འི་
ཤུང་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་

པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རྒྱས་ལ། དེ་དང་ཕྱང་སོགས་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ།
 ཆོས་བདག་མེད་བསྟན་པ་ལ་སྟོང་གཞིའི་བྱུང་པར་ཙམ་ལས་སྟོང་ཚུལ་ལ་
 བྱུང་མེད་པ་དང་།

བདག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་
 ཡང་ཕྱང་པོར་གས་པའི་རང་བཞིན་བཀྲགས་ཡོད་ཙམ་ལས་ཇུས་སུ་མེད་པར་
 ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་
 པས་ཆོས་བདག་མེད་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་པ་བསྐྱོག་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་
 དེ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་
 ཉན་ཐོས་པས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞིག་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་
 རྟོགས་ཐབས་མེད་དེ། ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲགས་པའི་བདག་དེ་ངོ་བོས་
 གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་མ་ཁེགས་བར་དུ་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་གྱི་བདག་སོགས་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱི་ཐར་པར་མི་འགྱུར་
 ཏེ་སྤྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞེས་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་

མཛད་ལ། ཕྱ་བར་ཡང་།

རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕུང་པོ་བདག་
མི་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་
དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤོང་ཉིད་མི་འདོད་པ་ལྟར་
ན་རྟག་པའི་བདག་ཙམ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་རྒྱག་ཀྱང་བདག་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་
འཛིན་པ་མི་སྤོང་ལ། དབུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དུ་མའི་ཆོས་ཆོགས་པ་ལ་རགས་པ་
གཟུགས་སུ་འདོགས་པ་ཙམ་གྱི་རགས་འཛིན་ཀྱང་གཞིག་མི་རུས་ན་གཟུགས་
རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་རྩལ་ག་ལ་རྟོགས་ཏེ། དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་བཟང་པོར་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་
དམིགས་ནས་ང་འདི་དང་འཕྲད་པར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་
བར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡུལ་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་པར་ཡུལ་དུ་གནས་པ་དང་ངར་འཛིན་མ་སྤངས་

པས་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་རང་འགྲེལ་གྱི་བབ་རྣམས་དང་
བསྟན་པས་ཤེས་སོ།།

ཕུང་པོ་རིལ་པོ་འམ་རགས་པ་མ་གྲུབ་པ་འདི་ལ་ཡང་ཆོས་བདག་མེད་
རགས་པ་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་རུང་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་
ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དེ་དང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་
སྟོང་ཉིད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཕུང་པོ་རགས་པ་ཇུས་སུ་མ་གྲུབ་
པ་ཙམ་འདོད་ཀྱང་དེའི་གདགས་གཞི་ཆ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་སྲིད་དུ་ཆོས་དེའི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
བུམ་པ་ལ་རགས་པའི་ཇུས་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་བུམ་པ་བདག་
མེད་དུ་རྟོགས་པར་མི་བརྟོད་དེ། རྟག་བདག་སོགས་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་ཀྱང་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་རིལ་པོ་བ་གཅིག་མེད་པར་དུ་མ་རྟོགས་པ་
ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ངོ་བོ་

ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡོད་
 དེ། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་
 རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྟུན་ལུས་པར་རྣམ་བདུན་
 ཤིང་རྟེན་འཛིན་གྱིས་བཏགས་པ་ལས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་
 བདུན་ཤིང་རྟེན་འཛིན་གྱིས་བཏགས་པ་ཞེན་ལ་བརྟེན་ནས་དུམ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་སྤང་པོ་འདི་ལ་ང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ང་ངོ་བོས་མེད་པར་ཁོང་དུ་
 རྟུན་ལུས་པ་ནི་ད་ལྟ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་བསལ་ཤེས་ལུས་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན་གྱིས་
 རྟོགས་ནས་གོམས་པར་བྱས་ན་དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་
 འབྱུང་འཛིན་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་མི་རྟག་སོགས་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མཐོང་ན་དེ་གོམས་པས་
 བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཅིས་མི་སྤྱོད་སྟེ་མི་སྤྱོད་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་
 ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་རོ།

གལ་ཏེ་རང་རྟུན་གྱི་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་སུན་མ་སྤྱང་བས་ངར་འཛིན་མི་
 ལྷོག་གོ་སྟམ་ན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ང་ཙམ་མིན་པར་སྤང་པོ་

ཡིན་དགོས་ནའང་དེ་མིན་པར་འཇུག་པ་ལས་གསལ་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་ཐ་སྐད་དུ་བདག་ཐུས་སུ་མེད་ལ་ཕུང་པོ་ཐུས་སུ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་
 པར་འཐད་པ་དང་། ཡུལ་བདག་གཉིས་པོ་སྟོང་པར་ཤེས་པས་དེ་འཛིན་གཉིས་
 པོ་ལྷོག་པ་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སྟོང་པར་ཤེས་ཀྱང་གདགས་
 པའི་གཞི་ཙམ་མ་ལོག་པས་དེར་འཛིན་མི་ལྷོག་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
 དུ་ཤེས་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལོག་པ་སྲིད་དུ་བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་
 སོགས་ལྷོག་པར་ཡང་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ།

སྒྲུང་བཞིན་དུ་ཡང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་ཞེན་ན་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་
 འཛིན་མི་སྐྱེད་དོ་སྐྱུ་ན། ཕུང་པོ་ཙམ་བདེན་པར་བཟུང་ཡང་ངའོ་སྐྱུ་དུ་
 བདེན་པར་མ་བཟུང་ན་ཕུང་པོར་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ངར་འཛིན་མི་དགོས་ཏེ་དེ་
 གཉིས་དམིགས་རྣམས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི་གོང་དུ་མདོ་ཙམ་བཟོད་ཟེན་པས་འདིར་མི་སྤྱོད་ལོ།

གལ་ཏེ་ཕུང་པོར་ཡང་བཟུང་རང་གི་རྒྱུད་དུ་ཡང་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ངར་
 འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ནམ་སྐྱུ་དུ་ལས་དང་པོ་བདག་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་

ཏེ། དུམ་ཚེགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་སྤྱི་ངོ་བོ་མེད་
 པ་དང་དེ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་ཚེ། དེ་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོས་པར་
 བཏགས་པ་ཙམ་ལས་བདག་དོན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ན། རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་པོ་
 ཀ་དུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ང་མང་པོ་ཡོད་སྟམ་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྐྱེས་འབྱུང་མི་སྲིད་
 ལ། གཅིག་སྤྱི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞི་ཞིག་ནི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་འདི་ལ་
 མེད་ངེས་སུ་མཐོང་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་
 ཐག་པ་ཡོད་པར་བཟུང་ཡང་སྤུལ་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་འབྲེལ།

རྒྱལ་ཕྱན་ཀ་མེད་དང་སྐད་ཅིག་ཀ་མེད་གྱི་སྤྱ་བ་ཙམ་གྱུ་བ་མཐས་དོན་དམ་
 དུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་གྱི་དཔྱད་པས་དོན་ལ་གྲུབ་ཅེས་འདོད་པ་
 ཙམ་ལས་བདེ་སྤྱད་གི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་པོ་འདི་སྤང་བ་ཡོད་གྱི་རིང་ལ་ཀ་
 བཅས་སུ་སྤང་གི་ཀ་མེད་སྤང་མི་རུས་ལ། ཀ་མེད་དང་སྐད་ཅིག་ཀ་དུམ་ཡོད་
 དུ་རྟག་ཀྱང་དེ་ང་མིན་པར་རིགས་པས་ངེས་ཤིང་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པར་བྱར་
 ཡོད་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མི་སྐྱེད་དོ།

དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་དུམ་སིལ་སྤྱི་རྣམས་པར་མཛོན་

སུམ་མཐོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོར་སྤང་བ་ཡང་
 ཆར་དང་འབབ་ཆུ་བཞིན་དུ་མ་ཚོགས་པ་སྐད་ཅིག་གྲང་མི་རྟག་པར་གཡོ་
 ཞིང་འགྲུལ་ལ་རྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གཟིགས་པར་གསུངས་པས་ན་གཞི་དེ་
 ལ་ངའོ་སྟེ་མ་དུང་ངའོ་བོས་གྲུབ་པར་ངི་ལྟར་འཛིན་ཏེ་འཛིན་མི་སྲིད་དོ།

དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་སྟོས་མ་གཞིགས་མ་བརྟགས་
 པར་ངའོ་སྟེ་མ་དུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་ང་དེ་ཐག་པ་ལ་སྦྱུལ་
 ལྟར་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མེད་པར་སྟོས་པར་བརྟགས་ཅིམ་
 དུ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ན་ཕུང་པོ་ཕྱ་བ་ནས་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་གྲང་ངར་
 འཛིན་ལྟོག་སྟེ། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་བར་མ་ཆད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། སྐད་ཅིག་རྣམས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པར་
 དེས་པའི་ཆོ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་ངས་པར་ལྟོག་གི་རྟག་པར་འབྲུལ་གཞིའམ་
 གདགས་གཞི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྒྱུན་ཆད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
 འདི་སྟེ་མ་དུ། བདེ་བར་གྱུར་པའམ་སྦྱག་བསྐྱེད་བར། ཁ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདོད་
 པ་ན། ངའོ་སྟེ་མ་དུ་མཐོ་གང་དེ། །སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་ལྟ་ཅིག་སྐྱེས། །ཞེས་རྣམ་

འགྲོལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་ན་ཕུང་
 པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྱད་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་ཆོ་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་བསམ་པའི་སྒོ་
 ལྟན་སྐྱེས་ཇི་ལྟར་མི་སྐྱེ་སྒྲུལ་ན། བདེ་སྤྱད་གི་ཉམས་སུ་ཁྱོང་ཡང་ཕུང་པོར་གས་
 པའི་སྟེང་ནས་ཡིན་གྱི་ཆ་མེད་སིལ་བུ་བ་ལ་མ་ཡིན་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་
 པོའི་ཆོག་ས་པ་ཡོད་པ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྤྱད་ཁྱོང་བ་ཙམ་བསྐྱེལ་མེད་
 དུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ་དུ་མ་ཆོག་ས་ཙམ་གྱི་ཕུང་
 པོ་ལས་བདེ་སྤྱད་ཁྱོང་བ་འཐད་ཅིང་དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བ་གང་ཡང་
 མེད་པ་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་དམིགས་པ་ཟད་པའི་ཆོ་
 བདེ་སྤྱད་སོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་འང་བདག་གི་བར་མི་འཛིན་ཏེ་བདག་
 གི་བར་འཛིན་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 འཇུག་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་
 པ་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ལྟ་བུའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་
 རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་དང་བདག་གིར་

མི་འཛིན་པ་དེ་དག་ལ་ཅན་དན་དང་སྟེ་ཅན་ཅན་པའི་སྟོང་འབྱུང་སྟེ་ཆགས་བྱལ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐ་སྐད་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྤྱད་མྱོང་བ་
 ཅམ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འང་ཡོད་པས་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་ཅམ་
 རྟོགས་ཀྱང་རུང་ཕྱང་པོ་ཡོད་པའི་རིང་ལ་བདེ་སྤྱད་མྱོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ངར་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལྟེགས་པར་མི་འབྱུང་ན་ཡང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་
 སྐྱེས་དུང་ནས་མ་ཕྱུང་བ་སུའི་ལྷགས་ལ་འང་མི་སྲིད་དོ།

དེས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་པབ་ནས་གོམས་པ་ལས་
 དེའི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་། སྒྲར་ཡང་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་དེའི་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་སྟོང་འདོགས་པའི་ཀུན་རྟོག་ཆུང་ནས་ཞི་བར་འདོད་པ་ནི་ལམ་
 ཡང་དག་སྟོམ་པ་ཀུན་གྱི་ཚུལ་ལྷགས་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱའོ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅམ་
 ཉན་རང་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དེས་སྐད་ཅིག་དང་དུལ་ཕྱན་ཆ་
 མེད་གྱིས་བརྩམས་པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་ཡང་དབུ་བ་རྩོས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་
 སྟོན་ནུས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རགས་པ་བཅོམ་ཞིང་སྟོས་གཞན་

བསམ་པ་དུ་རུང་བ་ནམས་ཀྱི་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་སྟོང་པར་མི་
 འདོད་པ་ལ། འདིར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་
 པའི་རིགས་པ་དེས་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྲུན་འབྱེན་པ་གཞི་མེད་
 དུ་བསྒྲོག་ཅུས་ཏེ། དངོས་སྒྲུབ་དག་གི་ཞེ་འདོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 དངོས་པོ་མེད་ན་བྱ་བྱེད་སོགས་མི་འཐད་དོ་སྒྲུལ་པ་ལ། དག་མི་དགའི་ལས་
 སོགས་བྱ་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་དབྱེད་ན་ཆ་
 མེད་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ལས་མི་འབྱུང་བར་རྒྱན་དང་
 ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། རྒྱན་དང་ཆོགས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་
 བཏགས་པས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་རིགས་པའི་
 ལམ་ནས་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཆོ་དངོས་སྒྲུབས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་བཀའ་མི་ཅུས་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བྱ་
 བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཅིང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་
 ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།

གལ་ཏེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་དེ་འབྲའི་བརྗེད་པ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བཀའ་མི་ཅུས་ཏེ་

དངོས་སྤྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་དག་གིས་རྟེན་འབྱུང་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་
 གཅིག་ཏུ་མི་སེམས་པར་མ་ཟད། ལྷ་གྲུ་སྤྱི་སྤྱོད་བ་བདེན་པར་ཡོད་དེ་ས་བོན་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲམ་དུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་བདེན་གྲུབ་
 ཡིན་པ་འགལ་མེད་དུ་ཁས་ལེན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་ཚོགས་པ་སོགས་ཁོ་
 རང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་གྲང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཞག་གྲང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་སྟོང་མི་དགོས་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་སོ་
 སྒྲམ་ན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་
 སྤྱི་བ་ནི་བདེན་ཡང་ཉན་ཐོས་སྤྱི་བ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལའང་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཁས་
 ལེན་པས་ན་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེས་རང་གི་ཡན་ལག་
 དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་དང་བུ་མ་པ་སོགས་
 དང་གཟུགས་སོགས་རགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་
 རྣམས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་མེད་པའི་བདེན་མེད་དུ་མ་ཤེས་
 བ་གང་ཟག་གི་བདག་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་དེ། སྤང་པོ་ལ་ཐིམ་

པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་འཕ་རྒྱན་དང་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ན་དེ་
དང་དར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དམ་དམིགས་རྣམ་གྱི་འཇུག་པ་
མི་མཐུན་པ་མེད་པས་དེ་འབྲའི་ཡུང་པོ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟོག་
པའི་ཐབས་མེད་དོ།

དར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མ་ཁེགས་བར་དུ་བདག་འཛིན་ལྟོག་
མི་སྲིད་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མེད་ལ། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་
ཐར་ན་ཞེན་ཡུལ་དེ་ཁེགས་ནས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱུང་བ་ཡང་ངེས་པར་
འགྲུབ་ཅིང་། དར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཇི་ལྟར་འགོག་ན་ང་ཞེས་པ་
ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། གང་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་བར་དུ་དེ་ཁེགས་མི་སྲིད་པར་
གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་ཐར་པའི་ཉན་རང་དག་
བཙམ་པ་དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་འཕ་རྒྱན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་
སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ་རྟེན་འབྱུང་དང་དོན་གཅིག་པའི་སྟོང་ཉིད་
དེ་མ་རྟོགས་བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་འདོད་པ་དག་ལ་འདང་ངོ་བོ་མེད་པར་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་
དཀའ་སྒྲ་དང་རྟོགས་རྒྱུ་ལ་ལུང་པར་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟ་ན་འདང་ཉན་རང་འབྲས་གནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་རུས་པར་གསུངས་ཏེ་ཆ་
མེད་གཉིས་སོགས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོས་གཞིགས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་
ཆོས་དུ་མ་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་རིགས་པ་
གང་ཡང་མེད་དེ་རེ་ཞིག་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མ་རྫོགས་པའི་ལམ་དམན་
པ་དེ་འབྲས་སྤྱིད་པ་ལ་འགལ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ལུང་དང་
རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་ལྟར་ཆོས་རགས་པ་འགའ་ཞིག་བདེན་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཉན་རང་གི་རང་ལམ་ཁོ་ནས་འབྲེན་རུས་པར་གྲུབ་ལ་དེ་
ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་མེད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་པ་ནི་དམན་ལམ་ལ་ཞུགས་

པས་འབྲེན་མི་རྣམས་ཏེ་སྤྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་སོགས་ལམ་མཆོག་གི་རྒྱུན་མ་
ཆེང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་རྩོལ་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། ཐེག་
ཆེན་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་སོགས་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཆེང་
བས་སྤང་རྟོགས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

འདི་འབྲེན་མཆོམས་ཟིན་པ་ནི་བསིལ་ལྷན་ན་སུ་ཡོད་སོ་སོའི་ཡིག་འཛིག་
གིས་ཤེས་ཤིང་དེའི་སྤྱིར་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཅེས་པར་བྱུང་གོས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རིགས་པ་འདིས་ཉན་རང་ལ་འང་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་ན་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་
ཐར་བར་གསུངས་པའི་རྩོལ་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་རྣམས་ཤིང་། ཉན་རང་
གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་བ་དང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
པར་འདོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་རགས་པ་ཅོམ་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་

བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཏེ་ཆ་མེད་གཉིས་སོགས་ཁོ་རང་
གི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་བདེན་མེད་
དུ་མ་ཤེས་པས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་དང་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་བ་ལང་མི་ག་ཇེས་ཀྱི་ཚུ་ལྟར་འབྱུང་བར་
བཞེད་དེ། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་
བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་དང་།

སྟོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་ལའད་ནས་མདོར་བསྐྱུས་
ཏེ། སྐྱར་ཡང་བཞིར་ལའད་དེ་དག་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། ཉན་རང་རྣམས་ལ་རྒྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་མམ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་
སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་མདོར་
བསྐྱུས་པ་ཙམ་མེ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་སུ་
གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་རྣམས་ལ་འདྲ། ཆོར་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱུར་འདྲ། །ཞེས་དུ་མ་

དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འདི་ལྟར་རགས་པར་སྒྲུང་བའི་ཕུང་པོ་རྣམས་
སྒྱུ་མ་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མདོར་
བསྡུས་པའམ་རགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་མདོར་བསྡུས་པ་
ཞེས་བྱ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་དེ་ཙམ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་ཕུང་སོགས་འདུས་པ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཆོས་བདག་མེད་པ་མདོར་
བསྡུས་པའམ་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་སོ།

དེ་ལྟར་ལེགས་པར་ངེས་པ་ན་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་
བརྟེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དགོངས་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཤིན་
ཏུ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་སོམ་ཉི་དང་བུལ་བར་ཤེས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རང་གི་སློ་ཡི་ཅུལ་
གྱིས་གསལ་བར་རྣམ་པར་སྤྲེ་སྟེ་ལའད་པའོ།

དེས་ན་གོང་དུ་བྱེད་གྱིས་བྲངས་པའི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པའི་
ལུང་དང་གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་ལུང་མང་པོ་དག་གྱུང་འདི་ན་ལའད་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕུང་སོགས་ཀྱི་རྫོང་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་
གྲུབ་འབའ་ཞིག་ལས་གཅིག་གྱུང་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཆགས་སོགས་

སྒྲོག་པའི་ཐབས་མེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་
 མི་རིགས་པས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ན་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ལས་མ་བྱུང་བ་མེད་པར་ལུང་དང་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་གྲུབ་མཐའ་མཐོང་མན་
 ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་གྲུབ་མཐའ་མཐོང་མན་ཏུ་བཞག་པ་དེ་ལ་སྤངས་
 རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

སྤང་བྱ་སྟོང་ཚུལ་ནི་སྤྱིར་སྐྱིབ་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པ་
 ཡེ་ཤེས་དང་དེ་གཉིས་སྤང་ལུན་ལྟར་ལུན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཉེན་
 པོ་སྐྱེས་པ་ན་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགག་ཅིང་མཐར་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤང་
 བའང་བྱེད་པར་འདོད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ལྟུགས་སུ་གྲུབ་
 ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་སྐྱབ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པས་ཤེས་སྐྱིབ་སྟོང་བ་ལའང་སེམས་ཙམ་ནས་ཐལ་འགྱུར་པའི་བར་ཏུ་
 བཞེད་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་བརྟེན་ཚུལ་སྤྲ་མེ་རི་མི་འདྲ་བ་ཡང་དོན་བྱུང་མེད་པ་
 ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལམ་གྱི་གནད་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཅེས་བརྟེན་དོ། །

དེ་ཡང་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ཀུན་བཏགས་སྡོན་དུ་མ་སྤངས་པར་ལྷན་
སྐྱེས་སྤང་བ་མི་རིགས་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ལ་འང་རྒྱལ་མིའི་ནས་སྤང་བའི་བར་དུ་ས་
བོན་དང་བཅས་པ་སྤོང་ཞིང་དེའི་མཐར་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་ཏིལ་ལ་མེ་
ཏོག་གི་བྱིས་གོས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པར་སྤང་དགོས་པས་ན། བདེན་འཛིན་
མཛོན་གྱིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་མ་སྤངས་པར་དུ་དེའི་བག་ཆགས་མི་སྤོང་བ་ནི་
བདེན་མོད་ཀྱི། བག་ཆགས་སྤོང་བ་ལ་མ་སྐྱེས་གི་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་གཏན་ནས་མི་
སྤོང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ་གོང་དུ་ཅུང་ཟད་བཟོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཅུང་སྤོང་པས་ཆོག་
ཀྱང་རེ་ཞིག་མི་སྤོང་འོ། ། དེས་ན་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས།

ཉན་རང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
བྱང་སེམས་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་ཐོབ་བྱིར་བདག་
མེད་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་མཐའ་དག་
བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
རྟོགས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བར་ཡང་བསྐྱེད་ཏོ། ། གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་པར་ཤེས་་
བྱུང་ཐའ་དག་སྤོང་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་མི་ལུས་པར་བཞེད་ན་ཉན་

རང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་ཅེས་གསུངས་མི་
 རིགས་ཏེ་དེ་ལ་འང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་ཅེས་གསུངས་པར་རིགས་
 ལོ། །ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་གཉེན་པོ་མིན་ན་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱང་དེ་ཆེད་དུ་བཀར་ནས་གསུངས་པ་འང་ག་ལ་རིགས་ཏེ་
 བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཇོགས་མ་ཇོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་སོ་སོར་བྱེ་ནས་
 བསྟན་པར་གསུངས་པ་དོན་མེད་དོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་དང་སྒོ་བསྟན་པ་ཙམ་མོ་སྒྲུལ་ན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འང་རང་གིས་སྤར་ཉན་རང་ལ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་ཅི་ཞེས་དོགས་པ་བཅད་ནས་གསུངས་པས་རང་ལུགས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 ལོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྒྲུལ་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་
 ཉིད་ཀྱིས་གསལ་པོར་བྱས་ཏེ་ཉན་རང་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་
 པ་ཉིད་ཙམ་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཆོས་བདག་མེད་པ་
 སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཇོགས་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པ་

ཡོད་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གོང་དུ་ཇི་སྐད་ལུགས་པ་ལྟར་ངེས་
པ་བདག་ལ་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲགས་ཆང་མེད་དུ་དང་བར་འགྱུར་རོ།།

དེས་ན་ལུང་དོན་གྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་སྒྲ་ཚོགས་བྱུང་ཡང་དགོངས་
པ་ལོན་མ་ལོན་ནི་ལུང་དང་རིགས་པའི་དཔང་པོ་ལ་གཏུགས་པ་ལས་སོ་སོའི་
ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚོགས་ཙམ་གྱིས་དོན་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ཚུལ་འདི་མདོ་སྡེ་རྣམས་
ལས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

གཞན་ཡང་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཚོས་བདག་
མེད་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་འགྱུར་བའི་ཤི་འཕོ་བ་མ་ཐོབ་
པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ཡིན་
ནོ། སློབ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནམ་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་
ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེས་ནི་དེ་དག་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་།
ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མྱོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནས་
སྤར་བཅད་དེ། ཡང་འཛིན་རྟོན་དང་འཛིན་རྟོན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་

དབྱིངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལ་དབང་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་དང་
གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་
ཤིང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་། ཤི་འཕོ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་
པ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་
རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཆོས་དེ་དག་ནི་ཁོང་དུ་
རྒྱུད་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་
ན་དེའི་ཕྱིར་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྐྱབས་པོ་
བཀོད་པའི་མདོ་ལས།

ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་སངས་
རྒྱས་སྤྲུལ། །བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་ཐོབ་སྟེ། །མདོན་སངས་རྒྱས་ཤིང་
ཆོས་སྟོན་ཏེ། །ཡུང་པོ་གང་ཟག་བདག་མེད་པར། །རབ་ཏུ་རྣམ་སྤྱེ་མཐོང་གྱུར་
ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་མ་བཤིག་པར། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་མདོན་རྟོགས་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྟུང་དུ་ཆོས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་བྱོད་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་བདེན་
མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་མེད་
དེ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་མ་རྟོགས་པ་མེད་ལ་ཐེག་ཆེན་
པ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློབ་ཤིང་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་བྱུང་པར་
ཡིན་ནོའོམ་མ་སྒྲུས་སམ་སྒྲུམ་ན། སྤྱིར་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་མ་མཐོང་བའི་
མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ན་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་
གཏན་ལ་འབབས་ལུས་ན་སློ་ཡི་ལུས་པ་དེ་ཅི་མ་བཟང་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རིགས་
པ་དེ་དག་བདེན་མེད་ལ་ངེས་པ་སྤྱི་བའི་ཐབས་སམ་སློ་ཡིན་ལ་རིགས་པ་གང་
ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངེས་པ་གཏིང་ཚོད་པ་རྙེད་པའི་ཆོན་རིགས་པའི་
སློ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ནས་བརྟགས་ཀྱང་རྟོགས་བྱེད་པ་སྤྱིར་དང་མི་འདྲ་བའི་
རྟོགས་རྒྱུ་རེ་རེ་མི་སྤྱིད་དེ། ཚད་མ་མཐོང་ལས།

ཡང་ཡང་ཤེས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་བྲན་སོགས་བཞིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་བྱ་གཅིག་གི་ལྷོག་པ་ནས་ཚད་མ་དུ་མས་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ན་རྟོགས་བྱ་གཅིག་ཀྱང་ཚད་མས་

ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ལ་ཐུག་པ་མེད་
པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་དུ་
བའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་དེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲར་ཡང་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོག་
སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེད་
འདོན་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།།

དེའི་ཕྱིར་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ལ་རྫོགས་མ་རྫོགས་
སམ་བཟང་ངན་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མེ་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་སྒྲོ་
འདོགས་ཆོད་པའི་སྒྲོ་དེ་མེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་མང་པོ་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱིས་
བཟང་ངན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ཆོགས་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། དེ་ནི་བཟོ་གནས་སོགས་མང་པོ་དང་ཉུང་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཇི་སྟེད་
པའམ་ཐ་སྙད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ལ་མཁས་མི་མཁས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཇི་ལྟ་
བ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡི་བཟང་ངན་དེ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ན་ཏུ་ཅང་

ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་གནས་བརྟན་རྟ་བྱུལ་གྱིས།

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་བཅས་བྱེད་རྒྱུར་ལྷན་འབྱུང་
 དང་། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་ལན་གཅིག་བཟོད་པ་ལས་ཤུ་རིའི་
 བྱས་བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོག་ས་བཅད་དེ་ལན་གཉིས་བཟོད་
 པ་ལས་མིློལ་གྱི་བྱས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཐབས་ཉུང་བྱུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་དེ་དང་། སྤྱིས་གྱི་ཉན་ཐོས་པའི་ལམ་ཁྱགས་དག་གིས་
 རིགས་པ་བྱུངས་བདེན་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་རིང་མོ་ཞིག་ན་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་མཆོག་ཟུང་གཉིས་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་སྤྱི་མ་ལས་དམན་
 པར་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ།

རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཉུང་བྱས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དམན་ལ་རིགས་
 པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་སློན་སྐྱོན་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བཟང་ན། མགོ་སྐྱོས་
 པས་གོ་བ་རྣམས་གྱི་རྟོགས་པ་དམན་ལ་རྣམ་པར་སྐྱོས་པས་གོ་བ་རྣམས་གྱི་
 རྟོགས་པ་བཟང་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་རྟོགས་པ་བཟང་
 དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དབང་པོའི་སློན་སྐྱོན་ཡིན་གྱི་རྟོགས་བྱེད་དམ་

རྟོགས་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་གང་གིས་རྟོགས་
ཀྱང་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་གིས་རིགས་པའི་སྒྲོ་ཉུང་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཅུས་པའི་ཆོ་དེ་གཏན་ལ་འབབས་
བྱེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་པ་ཤེས་པར་ཡང་རིགས་ཏེ། རྟོགས་
བྱ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་ཁོང་དུ་རྒྱད་ཅུས་པའི་སྒྲོ་ལྡན་དེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་པ་ཅོམ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ནི་སྤྲ་མ་ལས་ཀྱང་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པ་
རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོས་བྲལ་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་ན་དེ་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་
དང་རྒྱས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ས་དང་མཐའ་
གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་སོགས་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་པར་གསུངས་པས་ན། དེ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པ་

ཙམ་གྱིས་དེ་དག་སྤྱད་པར་རིགས་པས་ན་ཉན་ཐོས་པ་ལ་འང་དེ་འདྲའི་རྟོགས་
པ་ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གྲང་འབྱུང་བར་རིགས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་
རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྒྲ་ཚོགས་ཤེས་པ་ཙམ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་འབྱུར་རོ།།

འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཐེག་ཆེན་པ་ལས་དབང་པོ་ནི་རྟུལ། ཚོགས་ནི་
དམན། དེ་དག་གི་གཞུང་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་གྱི་རིགས་པའི་སྟོན་མི་
རྒྱས། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཙམ་རྟོགས་པ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་གྱི་ཐེག་ཆེན་ནས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ནན་
ཏན་ལྟར་མི་བྱེད་པས་གྲང་ཆོ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་བྱུང་དུས་
ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་རུས་ལ། སྒྲ་མ་ལས་
བསྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རབ་ཏུ་ཆེད་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་དབང་པོ་
ལོན་པོས་གྲང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བར་དུ་བདེན་དོན་མཐོང་མི་རུས་
པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་བྱེད་ལ་འདྲི་ན་མགིན་པ་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྒྲ་བར་མཛོད་ཅིག་

སྒྲུར་དུ་རྟོགས་ན་སྒྲམ་པའི་འདུན་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོ་འདི་ལ་མཐོང་
བའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གྱུར་གྲང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་སུ་

ཡང་མེད་དོ། །བརྩོན་པ་ཞན་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ་མཆོག་ཏུ་བརྩོན་ཀྱང་གྲངས་
མེད་གཅིག་ཏུ་འགོར་བར་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ཆོག་པ་གི་བྱུང་པར་
སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་བཟང་ཞིང་དེ་དག་རྟོགས་པ་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་བྱུང་
བའི་རྒྱ་མིན་པ་ནི་སྒྲིམ་མ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བྱང་
སེམས་གྱིས་སྒྲར་ཡང་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཆོག་པ་གཉིས་བསགས་པའི་
རང་འབྲས་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་
བའང་ཉན་རང་གིས་དུས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་དུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་བརྗོད་དགོས་
སོ། །མདོ་ཙམ་བརྗོད་པའོ།

ཡང་སྤྱུལ་པའི་རྒྱ་གང་གི་ཞལ་ནས།

ཀུན་རྗེ་བདག་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་
སྟོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྗེ་བཤིན་པར་འདོད། །ཅེས་རྟེན་པ་དང་པོ་
གཉིས་གྱིས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་
པར་བསྟན། སྤྱི་མ་གཉིས་གྱིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་
དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྒྲུང་གི་སྟོན་སྤྱོད་

ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་སློང་ཤེས་རང་ཉིད་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་
 གྲིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་གི་སློང་སློང་
 ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་གང་ཞིག་རང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློ་མཛོན་སུམ་
 ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུང་ལུགས་པའི་ཚུལ་གྲིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་
 པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། འདིར་དང་སང་གི་སློང་འཇུག་ཀྱི་ཀྱེད་
 པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལུགས་འདིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་གནས་
 ཚུལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་མིན་གྱི་
 མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བས་སློ་ཡི་སློང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་དང་སླ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་གྱི་དོན་དམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོས་ཚིག་ཀྱང་སྤྲུལ་དམ་བཅས་དང་ཕྱི་
 མ་རྟགས་སུ་བྱས་ཏེ་འགྲེལ་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་
 དམ་མི་འཇུག་བས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན།
 གཏན་མེད་པར་ཐལ། སློང་གནས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བདེན་གཉིས་
 ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་ཤོས་མ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས།

ཀུན་རྫོབ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། མེད་ན་མི་
འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱས་དང་མི་རྟག་ཇི་བཞིན་ནོ། ཞེས་བདེན་གཉིས་ངོ་
བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངམ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་
བར་ངེས་ཤིང་བྱས་དང་མི་རྟག་བཞིན་ཡིན་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲིའི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས།

དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་
པར་གྱིས་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱི་ཞེས་དང་། མདོ་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཟིགས་རབ་ཏུ་མཐུན།
ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་གྲང་།

དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྟོན་པ་དོན་
མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་སྟེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བསྐྱོད་ཏུ་
མེད་དོ། །ཡང་ཁྱེད་གྱིས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐ་སྐྱོད་དུ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
ཡུལ་ཅན་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཡིན་

ཞེས་བརྗོད་རུང་གི་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱའམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་སྒྲིབ་
ཆོག་དེ་དངོས་ལྟགས་མི་འགལ་ལམ་ཞེས་སྟོགས་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱུང་
ཅ་བ་སྐད་དུ་སྒྲུང་ཡང་དེ་ནི་སྟོགས་སྒྲིབ་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཁར་རང་
གི་ནང་ཆ་སྟོན་པར་ངེས་ཏེ། སྟོགས་སྒྲིབ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་འདོད་
ཅེས་སྒྲིབ་པ་ལས། དོན་དམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱའམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཞེས་
མ་སྒྲིབ་པས་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་
ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་མ་
བྱེད་པའི་རང་མཚང་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ།

ཡང་འདི་དག་གིས་ལུང་རིགས་སྒྲིབ་པའི་གཞོད་བྱེད་བརྒྱུག་ཏེ་གོང་གི་
འབྲེལ་ངག་འཐད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་ན་མི་འཐད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་ཐ་སྐད་དུ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ཤེས་བྱར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱུང་
ཐ་སྐད་དུ་བྱས་པར་མངོན་ལ། འདོད་གྱུང་དགོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པ་འང་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་
པའི་སྤྱིར། སྒྲིབ་པ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་

འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་འདྲི་ལྟར་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་གསུང་ཞེས། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་མི་བསྐྱུ་བའི་
 སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཤིང་འདོད་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོའི་
 གསུང་ཆོག་ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་
 གྱིད་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྐད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པར་འདོད་དགོས་
 ཏེ་རྒྱུ་མཚན་སྤྲུལ་དེའི་སྤྱིར། ཆོག་ཀྱང་སྤྲུལ་ས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པར་སློབ་
 ཡུལ་མིན་པར་དམ་བཅའ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ནི་གཏན་ནས་མི་འཐད་པ་ཉིད་དུ་
 གསལ་ལོ།

དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གཉིས་སྤྱང་གི་སློབ་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་
 སློན་ས་འཆད་པ་ལས་འོས་མི་འདུག་སྟེ་དོན་ལ་གནས་པས་སོ། །སྤྱིད་ཀྱིས་
 ད་དུང་འདིའི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་འདི་དང་རིགས་མཐུན་པར་དགོས་མེད་ཀྱི་
 དགག་བཞག་དང་། ལུང་དོན་ལ་བྱང་ངེས་སྐབས་མ་སྤྱིད་པར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 འགྲེལ་བ་ནི་ཆེས་མང་ཡང་དོན་གྱི་སླིང་པོས་དབེན་སྤྱིར་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་དུ་མི་

ལངས་སོ། གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོར་དབྱུང་པའི་སློབ་སྟོན་ལས་ཞན། འབྲེགས་
བཤད་ལུགས་པའི་གཞུང་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཟབ་དོན་གནས་འཕང་གཅིད་
དུ་སློན་པ་ནམས། དབྱུང་གསུམ་འཕྲང་ལ་གཞལ་ཆོ་རང་མཚང་ངོམས། །
ཞེས་བྱས་སོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སུན་འབྲིན་རྫོང་པར་བྱེད་དོ།

དེ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་ལན་
བརྫོང་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་
བྱས་ནས་འཆད་པ་ལ་སློན་མེད་མོད། གཞུང་ཆོག་བཅོས་མེད་ལྟར་སྒྲུང་བས་
པའི་འཆད་རྩལ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འཆད་རྩལ་ཅིག་ཞེས་དང་གནད་མཐུན་ལ་སོ་
སའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བཞེད་པ་སློན་མེད་ཅེ་ཡོད་པས་གང་ཡང་རིགས་པ་རྣམ་དག་
གིས་སུན་སྒྲུང་མི་རུས་པར་མཐོང་ངོ་། ཇི་ལྟར་གནད་མཐུན་ན་ཐ་སྐད་དུ་དོན་
དམ་རྟོགས་པའི་སློབ་ཞིག་སུའི་ལུགས་ལའང་ཡོད་པ་སློབ་མ་དགོས་ལ། སློ་
དེའང་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་བྱེད་པར་དང་བཅས་པ་སུའི་ལུགས་ལའང་ཡིན་
པས་ན་དོན་དམ་མཛོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སློབ་རང་གི་རྩལ་ལ་གཞལ་ན་ཡུལ་
གྱི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་དང་དེ་ལ་ལྟེས་པའི་སློབ་རྣམ་པ་མེད་པར་སློབ་པ་ཉེ་བར་

ནི་བ་གང་ནིག་ཐ་སྐྱད་གྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་བསམ་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་གཉིས་སྒྲུབ་བཞིན་པའི་སྒོར་དང་ངོར་
ཡང་ཡུལ་དང་སྒྲེའི་རྣམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པར་ཡང་ཇི་
ལྟར་འབྱུང་། དོན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་མ་སྒྲུབ་བ་ཙམ་ཡིན་ན་ནི་དོན་གྱི་
གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་སྒོར་མི་འབྱུང་ཏེ་གནས་སྒྲུབ་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་
བོར་གཉིས་སུ་མེད་པར་གནས་སུ་ཟེན་ཀྱང་འབྱུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་མ་
རྟོགས་པ་ལམ་གོམས་སྟོབས་གྱིས་བསལ་ནས་ད་ལྟ་མངོན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་
པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅས་ཀྱན་ན་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་ཡིན་པ་སོགས་ཇི་སྟེད་གསུངས་
པ་དང་། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པར་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་བྱ་
བ་གང་ཡང་མེད་པར་བརྗོད་བྲལ་སོ་སོར་དབང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཟབ་མོ་

བསྟན་པ་དེ་དག་སེ་སེའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པར་གསུང་རབ་
གྱི་གཞུང་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཞེན་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས།

དོན་སྒྲིཛ་བཞིན་ཡོངས་ཏྲིག་ན། །བདག་ཉིད་སྟེམས་ཤིང་སྟོ་ཉམས་
འགྱུར། །ལེགས་པར་གསུངས་པ་འང་སྤངས་པས་ན། །བརྒྱག་འགྱུར་ཆོས་
ལ་ཁོང་བྲོས་སྒྲིབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡང་ན་དོན་དམ་ཡུལ་མིན་པས་དེ་
ཏྲིགས་བྱ་མིན་ཞིང་གཏན་ལ་འབབས་སུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའམ། ཡང་ན་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དོན་ལ་ཏྲིག་གའི་བསམ་པས་བྱུང་པར་བྱས་ནས་དེ་
འབྲེལ་ཚུལ་དུ་སྒྲོས་པ་ཉེ་བར་ནི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་ལའང་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གནད་ཐམས་ཅད་ཉམས་པར་བྱེད་ལ། དེས་ནི་ལྟར་
སྒྲུང་ཇི་ལྟར་མཛོས་པར་ལའང་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གནད་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་སྟོག་
དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་ལུས་ལ་རྒྱན་འདོགས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་དག་
པར་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་ཚུལ་འདི་ལ་བོད་སྡེ་ཕྱིའི་མཁས་པ་རྣམས་
གྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་རྣམ་
གྲངས་པ་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་

སྒྲིལ་ཏེ་དེ་ནི་བདེན་སྟོང་གི་ལྷོག་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྒྲིལ་བྱེད་བྲག་ཡིད་རྟོག་
 བཅས་གྱི་ཡུལ་ཙམ་མོ། །དེ་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཡང་དོན་དམ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མམ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་
 ཞེས་གཞུང་རྣམས་སུ་བཅའ་གདགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་འབྲེལ་བདེན་གཉིས་
 སུ་སྤྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་བདེན་སྟོང་དང་རྟོག་འབྱུང་གི་སྒྲུང་བ་གཉིས་པོ་ལྷོག་
 པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཐ་དད་གྲང་། ཇི་ལྟར་བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་དོན་གྱི་དངོས་
 པོའི་སྟེང་ན་ཐ་དད་མེད་པ་བཞིན། སྟོང་དང་སྒྲུང་བ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
 པའི་རང་བཞིན་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ་བཙོས་མིན་གཤེས་གྱི་གནས་
 ལུགས་དེ་ལ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དམ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཅིས་བྱ་སྟེ།
 ཇི་མ་ལྟར་ལས།

ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་དག། སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། །གང་དུ་
 ཡང་དག་འབྲེས་གྱུར་པ། ཟུང་དུ་འཇུག་པར་དེ་ལའད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་

གཉིས་ཀྱི་རང་ལྷོག་ནས་ཐ་དད་ན་ཡང་གང་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་ཐ་
སྟན་དུ་དོན་དམ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་མཐོང་
བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་
གྲངས་མིན་པ་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་
སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །

ཆོས་ཅན་སོ་སའི་སྟངས་ན་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཙམ་ཀྱི་ལྷོག་ཆ་དེ་དོན་དམ་
ཙམ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་པ་མིན་ཏེ། མེད་དགག་ཙམ་དང་། ལྷོག་
པ་ཙམ་དང་། ཏྲག་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཙམ་དང་། ཉི་ཆོ་བའི་ཆོས་ཙམ་ཡིན་
པས་ན། མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོས་
པ་ལས་འདས་པ་གང་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྟོང་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་མིན་དབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་
གྲངས་མིན་པ་ལ་བརྗོད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ལ་བརྗོད་དོན་མེད་དེ། རྣམ་

གངས་པའི་དོན་དམ་ནི་ལས་དང་པོ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་འདུག་པའི་
སྐབས་སུ་རྟོག་དོར་བྱས་པ་ཙམ་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་རྟོག་
བྲལ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་པའི་སྒྲོ་ལ་ཁོ་འབྲ་བ་རྒྱ་བའི་ས་ག་ལ་ཡོད་དེ། འཁོར་
ལོས་སྒྲུབ་བའི་བྲི་ལ་མུ་ཏེ་བ་འདུག་པའི་དབང་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

ཇི་ལྟར་ཞེན་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་སྒྲུབ་མེད་དེས་གཉིས་
སྒྲུབ་ལུགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོ། དེའི་ངོར་ཆོས་ཅན་
བྱམ་སོགས་ཀྱང་མི་སྒྲུབ་། དགག་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་འང་མེད་
ན་ཇི་ལྟར་ན་བ་དེན་མེད་ཅེས་པའི་ལྟོག་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་དེ། བ་དེན་མེད་ཅེས་
པའི་འཛིན་སྒྲུབ་ས་གྱི་ཡུལ་དེ་ནི་དགག་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་བཅད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་
ཡིད་ངོར་འཆར་གྱི་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་རྒྱལ་དུ་འཆར་བ་མི་སྲིད་དོ། །གལ་
ཏེ་ཆོས་ཅན་དང་དགག་བྱ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་དུ་ཤར་ན་དོན་དམ་པ་རང་གི་
ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གཞན་སྟོང་པ་དག་དགག་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་རོ།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཇེས་དཔག་གམ་དོན་དམ་མངོན་སུམ་
རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་འདི་ཞེས་རྟོག་དཔག་གཞིགས་སོ་ཞེས་

ནམ་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་སྟོང་ཇི་ལྟར་བཀག་གུང་རང་གི་ཞེ་
ཕྱག་གཞན་སྟོང་གིས་དབང་བྱས་པ་མ་ཆོར་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་དོ།

དེས་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པ་མེད་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་རང་
མཚན་གཟིགས་པ་དེ་ནི་མཐའ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་བརྗོད་
བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་དོན་དམ་དེ་ཡང་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་
སྐབས་འདིར་དབྱེད་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ན་འདིར་དོན་དམ་པ་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གཏན་
ལ་འབབས་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་འང་ཡུལ་མིན་པ་ནི་སུས་གུང་
ཤེས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཏན་ལ་འབབས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་དམ་
པ་སྟོང་ཡུལ་མིན་ཞེས་བརྗོད་གུང་ཐ་སྐད་བཏགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་འགོག་
པའི་དོན་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ།

འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབས་ཤིང་རིགས་པས་
བདེན་སྟོང་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་བསྒྲུབ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ཡུལ་

ཅན་དུ་བཟུང་ནས་དོན་དམ་སྒྲིམ་པ་ལས་འདས་པར་རྟོགས་དཀའ་བས་ན་དེ་
ལྟར་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བར་བྱར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ན།
འཇིག་རྟེན་ན་མིག་ནམ་མཁའ་ལ་གཏོད་ཅིང་ལྟ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་མེད་ཅེས་
བརྗོད་དོན་མེད་ལ་ཡིད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་ངེས་ཟིན་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་དེས་འཇིག་རྟེན་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་དེ་བེད་
ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་གཟུགས་གང་ཡང་མེད་པས་བལྟ་བར་
བྱར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་འདྲ་བར་དོན་དམ་པ་ནི་དམིགས་
པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་
ཞེས་སྟོན་ཏེ། མདོ་ལས།

ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། །ཞེས་དང་།
དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ནི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཆོག་སྒྲིབ་དུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲོགས་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་
དཔལ་སྤྲུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་
སུ་དབྱེར་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའོ་ཞེས་དང་། ཅུ་བ་

ཤེས་རབ་ལས། གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། སྟོས་པ་ནམས་ཀྱིས་མ་
 སྟོས་པ། རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ། །མེས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །མ་
 སྟོས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས། །ཞེས་
 དང་། སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལས།

སྒྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་སྟོས་མི་འགག་ནམ་
 མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྦྱོད་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་
 བའི་ཡུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཟབ་མེད་དོན་
 ལཡན་པ་ལ་སྒྲག་ནས་མ་གུས་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་རང་གི་ནང་གི་དེ་
 ཉིད་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་ཟབ་མོ་སྤུས་ཀྱང་མི་ཁེགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པའི་ཉེས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོས་
 བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་དག་པར་ནི་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་
 ཡང་མིན་ནའི་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྟམ་ན། རི་སྐད་དུ།

གང་ཆེ་སྟེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ནིང་སྟོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཆེ་དེ་རྣམ་

བརྟེན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ། གྲེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྐད་ཉེ་བར་བརྟེན་
ནས་རིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཡེ་ནས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དེའི་ངང་དུ་སྒྲོས་པའི་བྲ་བ་མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པར་འོད་གསལ་ལ་བ་ཤིན་ཏུ་མཆོན་པར་
དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས།

དོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན། སྒྲོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་
གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་དེ་སྒྲོའི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན་པར་བརྟེན་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་
ན། རང་ངོར་སྒྲིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །
ཞེས་དོན་དམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་ཀུན་ཡོངས་སུ་བྲལ་བར་བསྟན་
ཏེ། དེ་འབྲའི་སྒྲིད་ཡུལ་མ་བྲལ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བར་བསྟན་པ་དེས་གཉིས་
སྒྲུང་མེད་པའི་སྒྲོས་རྟོགས་སེ་ཞེས་མིང་ཙམ་ཞིག་བརྟེན་པ་མིན་པར་གཉིས་
སྒྲུང་མེད་པས་རྟོགས་ཚུལ་གཏན་ལ་པབ་པས་དོན་དམ་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་
ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་སྒྲོས་མཛོན་

སྤྲུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ཚམ་བརྗོད་
 གྲུང་། དེ་ཚམ་རང་རིག་ལའང་ཡོད་པར་གཞུང་གཞན་ནས་འདོད་པས་དོན་
 དམ་པ་ཡིན་ཏུ་གཏན་ལ་དབབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྒྱུ་ལ་སྤྲུལ་དམ་
 བཅའ་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱེད་དུ་བྱས་པ་འདི་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་གསུངས་ལ་
 དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཆེས་འཕམ་དོ། །

དེ་ལྟར་མཚན་མར་དམིགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་ཀུན་རྗོད་པ་དེས་
 དོན་དམ་གྱི་རང་མཚན་མི་འཇལ་བར་ལལ་གྲུང་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རང་
 རོར་མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སློ་དེ་དོན་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྤྱོས་པ་དང་མ་
 བུལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་དམ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སློ་དང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པ་འཕམ་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལ་དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གྲུང་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཀུན་རྗོད་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་འཇལ་བར་ཁས་སྤྲངས་
 གྲུང་། དེ་ལྟར་སྤྲུལ་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཏན་མེད་དུ་
 ཐལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་

ཡེ་ཤེས་གྱིས་དོན་དམ་མི་གཞུང་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲིན་གང་ཡང་མེད་དེ།
 སྤྱིར་བདེན་གཉིས་འཛེག་ཚུལ་ལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་
 ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེན་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་དང་སྤྲང་ཚུལ་ཐ་སྟོན་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཆོད་མས་ཆེད་དོན་ལ་བདེན་
 གཉིས་སོ་སོར་འཛེག་པ་དང་། ཡང་གནས་ཚུལ་དང་སྤྲང་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་
 གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་དང་། གནས་སྤྲང་མཐུན་
 པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛེག་པའི་
 ལུགས་གཉིས་ལས། ཕྱོགས་སྒྲིབ་བ་དེ་དག་གིས་ལུགས་བྱིམ་འདི་ཞལ་གྱིས་
 བཞེས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་མི་འཇལ་
 བས་བྱུང་གྱང་དེ་འཇལ་གྱི་སྒོ་དང་དོན་དམ་གཏན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་
 དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་དོན་དམ་བདེན་པའི་མིང་ཅན་དེས་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་གྱང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་
 ཐ་དད་དུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་བྱུང་པར་མ་ཤེས་པར་
 གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ལ་ཕྱོགས་རེར་ཞེན་པ་

ཁྱོད་པའི་རུས་སྤུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ནི་མ་ཁས་པ་ལ་མི་མཛེས་སོ། །འདི་འདྲའི་
ལུགས་འདི་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ་རྗེ་ཙོང་ཁ་བས་ལམ་རིམ་དུ་
ཡང་དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་ན་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་བཞེད་པ་དང་ཡང་ཆེས་མཐུན་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་འཛིག་ཅིང་དེ་མཐོང་བ་རྩུན་པ་དང་དོན་དམ་པ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་
གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཁྱི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡང་
དག་པའི་དོན་དུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པའི་སྒྱུད་ཡུལ་
ཐམས་ཅད་སྐྱབས་པ་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཆེ་འཕགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་མིན་པར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། མདོ་
ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུས་དང་དག་དང་
སེམས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་དོན་
དམ་པར་མི་བགྲང་བར་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་གང་ལ་

སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བའང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དམིགས་པ་མཐའ་དག་ལོག་ན་
རྟོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མིན་དམ་སྒྲུབ་དུ་སྟོན་བྲལ་གྱི་སྟོགས་མ་ཤར་བའི་ནང་གི་དེ་
ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་ཚིག་སྒྲུབ་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཟབ་མེད་མེད་སྟེ་འཛིན་པར་
སྟོན་ཡང་ཟབ་དོན་ལ་རྒྱབ་གྱིས་སྟོགས་པའི་རང་མཆང་རྟོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གལ་ཏེ་དམིགས་མེད་དུ་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་བྲལ་བར་བསྟན་པ་སོགས་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གྲུབ་དང་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སྐྱར་ནས་དོན་
ལ་རྟོག་གའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་བདེ་བར་འཆར་རྒྱ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྟེ་
དོན་མཐའ་དག་བཀྲལ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་བསྟན་དོན་བྱུང་མིན་
རྟོག་གོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་རྒྱུར་མཐོང་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་
མེད་སྟོང་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་འབའ་ཞིག་
ངས་དོན་དུ་བྱས་པས་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་སྟེ་ལྷུང་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་བསམ་
པར་བྱའོ།

དེ་སྤྱད་བདག་ལྟ་བུ་རྟོག་གི་བའི་དབྱུང་ངོར་ཡང་གོ་ཡུལ་སྒྲ་ཚོགས་
འཆར་འདུག་ཀྱང་གཞུང་གི་རྣམ་ལའད་ཅུང་ཟད་དེ་གིས་པའི་ཚོ་གཞུང་དེ་
དག་གི་དོན་ལ་འདི་ཞེས་བཞེད་པ་སྡོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་མངའ་བའི་
ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་གསུང་བཞིན་འཛིན་པ་ལས་གསུང་ན་མེད་བཞིན་རང་བཟོས་
ལའད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བསྐྱིད་མི་རུང་བར་ནན་ཏན་དུ་བསམ་པ་ཡིན་ལགས་ཏེ།
སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས།

སྟོན་པ་འཛིག་ཏེན་མིག་ནི་བྱུང་གྱུར་ཅིང་། །དཔང་གྱུར་སྐྱེ་བོ་པལ་ཆེར་ཟད་
པ་ན། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་རང་གར་གྱུར་པ་ཡི། །དན་རྟོགས་རྣམས་གྱིས་བསྟན་པ་
འདི་དགྲགས་སོ། །རང་གྱུར་རང་གྱུར་བསྟན་པ་གཅེས་འཛིན་རྣམས། །མཆོག་
ཏུ་ཞིར་གཤེགས་འགྲོ་མགོན་མེད་པ་ན། །འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་
བྱེད་པ་ཡི། །དྲི་མས་དགའ་མགུར་དེང་སང་འདི་ན་སྤྱོད། །དེ་ལྟར་བྱུང་པ་དག་
གི་བསྟན་པ་ནི། །སློབ་མར་སློབ་སྤྱིན་འབྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས། །སློབས་དང་ལྷན་
པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། །ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་བག་ཡོད་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས་པའང་བྲན་ནས་འདི་སྐད་དུ། བདག་འབྲ་དུས་གྱིས་མནར་བའི་གང་

ཟག་གིས། ཟབ་དོན་བརྗོད་ཀྱང་ཉན་མ་བན་དཀའ་མོད་གྱི། རྣམ་དཀར་བསམ་
པ་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ལ། རྟོགས་པའི་ངང་རྩལ་རྩལ་རྣམས་མཁྱེན་པར་
མཛོད། ཅིས་ཀྱང་སྤྲས་སོ།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་སྟོང་གྲུབ་ཡུལ་མིན་ཞེས་པ་ལ་བཞེད་
པ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་བའི་སྤྱིར་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན། དོན་དམ་
གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་སྟོང་གྲུབ་ཡུལ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ། གཉིས་སྒྲུང་
དང་བཅས་པའི་སྟོང་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབས་མི་རིགས་པར་བལ། དེའི་
ཡུལ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་དོན་དམ་པའི་རང་མཚན་གཉིས་སྒྲུང་
དང་བཅས་པའི་སྟོང་གྲུབ་ཡུལ་མིན་པའི་བྱེད་པར་གྱི་བཞེད་པའི་དབང་གིས་སྟོན་
མེད་པར་སྟོན་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་པ་སྟོང་གྲུབ་ཡུལ་མིན་པར་བཤད་པའང་དོན་
དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མེད་པའི་གཟིགས་པས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་
ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་འགོག་པའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་གང་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དོན་
ལ་རྟོན་པར་བྱས་ན་བཞེད་པ་མཐུན་ཞེས་སྤྲོའོ།

དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པའི་སྐབས་དང་། དོན་

དམ་པར་ཡོད་མེད་དབྱུང་པའི་སྐབས་མ་བྱེད་པའི་ཞིས་བརྗེད་པའང་དོན་མེད་
 དེ། སྐབས་འདིར་ཡུལ་མིན་པར་བརྗེད་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡིན་མིན་
 དབྱུང་ནས་ཡུལ་མིན་པར་སྒྲིམ་པ་གནད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་
 ལྟར་ན་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་ན་དོན་དམ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་
 པ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་དབྱེད་པའི་རིག་ཤེས་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་
 པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་ཚུངས་པར་འདུག་པ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་
 པར་གཏན་ལ་ཇི་ལྟར་ཕབ་པ་དེ་དོན་དམ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 གནལ་དགོས་པས། དོན་དམ་པར་དབྱུང་ན་ཡུལ་མི་རྟེན་པ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་གནད་
 གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་སྒྲིའི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན་པ་དེ་འདྲའི་གནད་གྱི་
 བཞེད་པ་བཀག་ན་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་གཟུང་བྱ་ཅན་དུ་དོན་གྱིས་ཁས་
 ལེན་པར་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་གཏན་ལ་དཔབ་པ་དང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

གཟིགས་ཚུལ་གནད་གཅིག་པར་འཆད་པ་འདི་ལ་སྐབས་མ་བྱེད་པའི་ཞེས་
འཇོན་བཞི་ཤིན་ཏུ་ཅིང་སྟེ། དཀོན་མཆོག་བཅེགས་པའི་མདོའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལས།

དོན་དམ་པར་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་ཆོས་གང་
ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འཇམ། སྤངས་པ་འཇམ། བསྐྱོམས་པ་འཇམ། མདོན་དུ་བྱ་བར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འདུག་གོ །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་གྱང་།
ཐ་སྟན་ཉི་བར་བརྟེན་ནས་རིགས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཉོགས་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟན་ལས་འདས་པར་བསྟན་ཏེ།
ཆོག་གསལ་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་ཅང་མི་གསུང་བ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཐད་པ་དང་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་མི་མངའ་བར་གྱུར་པ་དེ་
དག་ལ་སྒྲོམ་པ་མངའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདུག་འགྲེལ་ལས།

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས་
ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་རང་གིས་ཁྱོད་བཞིན་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་བྱ་གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པ་སོགས་ནས། རབ་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དངོས་དངོས་མེད། ལྟོང་མི་ལྟོང་ཞེས་སོགས་ནས། སྐྱེ་
འགག་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དག་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་
ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་བསྐྱེད་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་དོན་
དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྱུར་བ་ཏང་ཁས་ལེན་ཡིན་ཚད་བདེན་
གཉིས་གང་རུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་མོད་འདིར་
དེ་འདྲའི་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་མིན་པར་ཞིབ་མོར་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཤེས་ན་དོན་ཆེ་
བར་གནས་སོ། །

འབྲེགས་མགན་གནས་ཅུ་འཛིན་པ་སྟོང་གིས་ཀྱང་། མི་བསྐྱོག་འིགས་
ལམ་དང་པོའི་ཉག་སྒྲན་རྣམས། སྐྱུལ་བྱེད་གཞུ་མའི་རྩུད་ལ་སྦྱར་ནས་སྤྱོ་

མཆོག་སྐྱེན་པོའི་མཐེབ་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཆེ་མཛེས། ཞེས་གྲང་སྤྲུལ་སོ།

གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་མཆོན་ནས་རང་དང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྲུལ་གཏོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛོལ་བ་རྣམས་ལ་པན་པའི་བསམ་པས་ཞར་ལ་
འོང་བའི་གཏམ་ཅུང་ཟད་བཟློད་ན། ལས་དང་པོ་བསམ་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་དང་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་ནས་སྤྲོད་ཟློང་བྱུང་འཇུག་ཆུ་ཡི་ཟླ་བ་ལྟ་བུའི་
ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེད་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བས་དེ་བསྟེན་ཅིང་གོམས་པར་
བྱ་ལ། དེའི་ཆོ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པ་ཡིན་མོད་གྲང་། རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་
ཅོམ་ལས་མ་འདས་པ་དེ་ལ་འདི་ཅོམ་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་དེ་ཞེས་གདམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་
བྱས་ན་ཤེས་སྤྱིན་ལྟར་སྤྲོད་བ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་ངེས་དོན་
དུ་བཟུང་ནས་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་སྤྱིན་ཡང་དག་པའི་
དོན་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། དེར་འཇུག་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་བསམ་ལ་བཞག་མེད་

པའི་དོན་ལ་མ་བཅོས་པར་འཛིན་སྒྲོམ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་གས་
ཤིང་ཇི་སྲིད་རང་ལྟ་ལ་མཆོག་ཏུ་ཆགས་པ་དེ་མ་དོར་གྱི་རིང་ལ་སྤྱོད་བྲལ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་དངོས་གནས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་མི་སྟེར་བའི་སྤྱིར་རོ།

དེའི་སྤྱིར་བཏེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་
གྱི་འཛིན་སྟངས་དང་བཅས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་ཐུ་ཟླ་ལྟར་མཐོང་ཡང་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་ཐོབ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངེས་ཤེས་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་
པ་ཙམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཆེས་སུ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་གྲུང་། ད་དུང་
མཉམ་བཞག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་སྤྱོད་བྲལ་བསམ་བཞིན་ལས་འདས་པ་རྣམ་
གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པར་བཞིན་
བྲལ་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དཔེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་གོ་ཚུང་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་སྟེ་ལྟ་བུ་བསམ་དགོས་སོ།

གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་གནས་ལུགས་དེ་ནི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་
ལྡན་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སོ་སྦྱེ་ལ་གཏན་ནས་འོང་
མི་སྲིད་དོ་སྟེ་ན། རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་དམ་གྱི་རང་མཆོན་མཛོན་སུ་མ་

རྟོགས་པ་འཕགས་པ་ལས་སེམྱེལ་གཏན་མི་འོང་ཡང་། སེ་སེའི་སྐྱེ་བའི་ངེས་
པའི་ཤེས་པས་བརྗོད་བྲལ་གྱི་གནས་ལུགས་དོན་སྤྱི་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་མྱོང་
བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མདོ་ལྟར་ན་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་
བྱ་ཞིང་། སྤྲུགས་ལས་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་ལ་གང་ལྟར་ཡང་དོན་ལ་
དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒོ་ཉིད་དོ།

དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་བྲལ་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་འཆར་བ་དེ་དབྱུད་པའི་ངེས་པ་ཁོ་
ནས་ཀྱང་འབྲེན་རུས་མེད་གྱི། ཤིན་ཏུ་རིང་མོ་ཞིག་འགོར་ཞིང་དེ་ཡང་ཆོགས་
ཁུད་པར་ཅན་བསགས་པའི་སྒོ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་སྐྱེའོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་
ཐབ་མོ་དང་ཁུད་པར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐད་ཀར་ངོ་སྤྲོད་པའི་གདམས་པ་
གནད་དུ་ཐེབས་པ་ལ་བརྟེན་ན་མན་ངག་གི་དབང་གིས་སྤྱར་དུ་ཆོགས་ཆུང་
དུས་རྟོགས་པ་འང་ཡོད་ལ།

དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་གང་ཟག་དེ་སྤར་ཐོས་
བསམ་གྱི་དབྱུད་པས་སྒྲོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་
མཆོག་ཏུ་འབྲོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤར་དབྱུད་དུས་ཀྱི་མྱོང་བ་དང་། ད་ལྟར་

དབྱུང་པ་ལ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞག་ཏུ་གནས་
པའི་དུས་ཀྱི་མྱོང་བ་དེ་གཉིས་ལ་བསམས་ན། སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེར་མེད་པའི་
གནས་ལུགས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱུང་ཅི་ཡང་མེད་ན་ཡང་། དབྱུང་དུས་ཀྱི་དེ་
མིག་བརྩམས་ནས་མདུན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་། འཛིན་མེད་
ཀྱི་དུས་སུ་མིག་སྤྱོད་ནས་དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་བལྟས་པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་རང་
གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཆེ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྟོང་པའི་
ཆོག་ཅི་བརྗོད་ཀྱང་། རང་གིས་མྱོང་བའི་བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་
དོགས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་འབྱུང་རོ།

སྟོན་སྐྱུང་ཚུང་ཞིང་གནས་ལུགས་ལ་རིགས་པའི་ངེས་པ་མ་འདྲོངས་
པའམ། མན་ངག་གི་གནད་དང་མི་ལྟན་པ་དག་སེམས་མ་བཅོས་པར་བཞག་
ཀྱང་ཅི་ཤེས་འདི་འབྱུང་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་སྟོན་བྲལ་ལ་སྟོགས་ཅིམ་ག་ལ་
ཉེ་ཡང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུང་པ་རྗོགས་པའམ་བཞག་ཐབས་ཀྱི་
མན་ངག་ལས་མཐའ་ཀུན་ཅིག་ཅར་ཁེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གསལ་
བར་འབྱུང་རོ།

དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་
 སྤྱིར་དོན་དམ་རྟོགས་པར་འཛོག་དགོས་ཏེ། རིགས་པའི་སློན་མཆོ་སྤྱི་ཡོད་
 པར་རྟོགས་པ་དང་། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་།
 དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་རྣམས་
 གྲུང་དོན་སྤྱིར་སློན་མཆོ་ལུང་རྟོགས་པ་ཡིན་མེད་ཀྱི་དེ་དག་གིས་ལུང་དེ་རྟོགས་
 པར་འཛོག་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།

ཕན་པའི་བསམ་པས་བརྗོད་པ་ལ། །ཀུན་ཡང་ལོག་པར་མི་བཏྲ་ཞིང་། །
 རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཐབ་མེའི་དོན། །བདེ་སླག་ཉིད་དུ་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །ཅིས་
 བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

སྤྱིར་ཡང་སྤྱུལ་པའི་སྐྱུ་གང་གི་ཞལ་ནས།

འདིར་དང་སང་གི་སྤྱོད་འཇུག་ཀྱི་ཀ་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མདོར་ན་རང་
 རིག་པ་འགོག་པ་ནི། དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་བཅའ་པོ་ལས་ལོག་ཅིམ་
 ལ་ཐ་སྐད་དུ་རང་རིག་པར་འདོགས་པའི་ཚུལ་དེ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 བཀག་ན་རང་སློང་ལ་སློག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་སློང་ཡོད་པའི་སྐབས་

བྱེད་མི་རིགས་པ་དང་། མཐར་དོན་རིག་གི་ཐ་སྐྱོད་ཀྱང་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་
 བ་སོགས་རིག་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཇི་སྐད་གསུངས་པས་གནོད་ཅེས་དང་།
 ལུགས་འདིར་ཐ་སྐྱོད་དུའང་རང་རིག་དང་རྒྱུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ཡང་། ཐ་
 སྐྱོད་དུ་ནི་བཀའ་པའང་མེད་ལ་སྐྱབ་པའང་མེད་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་བཀའ་ག་
 གོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའང་རང་གི་ནང་ཆ་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། ལུགས་འདིར་དོན་
 དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྐྱོད་དུའང་རང་རིག་བཀའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་
 རྒྱུ་བས་འཕུག་འགྲེལ་དུ།

འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལྟ་ནའང་རང་རིག་
 པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྤིད་པ་ཉིད་དུ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞན་ཡང་ཐ་སྐྱོད་དུ་རང་རིག་བཀའ་པ་མ་ཡིན་ན་ཐ་སྐྱོད་དུ་བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་པོ་དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཐལ་བ་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱོ་རང་ལ་རྒྱོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རང་ལ་རྒྱོ་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 མི་རིགས་པ་དང་། དོན་རིག་གི་ཐ་སྐྱོད་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་
 མེད་ཀྱི་དགག་པ་རྣམས་ཀྱང་འདོར་དུ་རིགས་ཏེ། གོང་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་

དྲན་པ་སྐྱེ་བ་འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ལུགས་
རྣམས་སོ་སོ་ནས་མ་འདྲེས་པར་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་ཅིས་སྐྱེ་བ་ག་
ལ་རིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ལུགས་འདིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་འགོག་དགོས་པར་
འགྱུར་ལ། དེས་ན་མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱུ་པ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་
ཕྱི་དོན་འགོག་ཏུ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་སོགས་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
བས་འདོད་དུ་ག་ལ་རུས་ཏེ་མི་རུས་སོ།

གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་འགྲེལ་པ་འདིར་འབྲེགས་ལཡང་གྱི་ཆོག་ཐེང་འདི་
དང་རིགས་མཐུན་པ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་དགག་ཏུ་མ་ལངས་མོད།
འོན་ཀྱང་འདིར་གཞོད་པའི་ལུང་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ཙམ་བསྟན་ལ་འདི་རྣམས་ལ་
ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་པལ་ཆེར་འགོག་པར་ཡོད་པས་ཞིབ་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་གོ་བསྟར་མི་
དམན་པ་རེ་མཛོད། རྒྱལ་གསུང་བྲི་མེད་གསེར་གྱི་ལྷན་པོ་ནི། །ཁྱུངས་ལྷན་
ལུང་རིགས་རིན་ཆེན་ཕྱས་མཛེས་ཤིང་། །དགག་སྐྱབ་ཏུ་བདུན་འོད་གྱི་ཐེར་
འབྱུང་བ། །འདི་ཡང་རྒྱལ་བསྟན་མཛེས་པའི་དཔྱིད་དུ་གྲུབ། །ཅིས་པའི་བར་

གྲིས་སྤྱན་འབྱིན་པར་མཛད་དོ།

དེ་ལ་ལན་མདོ་ཙམ་བཙུང་ན།

སྤྱིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་བཞེད་
པ་དང་། རང་རིག་གི་རྣམ་གཞག་སོགས་མ་མཛད་པ་ནི་རང་གཞུང་ན་གསལ་
མོད། དེར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཞལ་བཞེས་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་ངེས་
སྤྱོད་གོས་པའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་
གཉུག་སེམས་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་སྤྱིར་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དག་
ཐ་སྐྱད་དུ་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་དང་ག་ལ་འབྲས་ལྗོངས་རང་རིག་ལ་དགག་པ་ནན་ཏན་མཛད་པར་དངོས་སུ་
གསལ་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་མེད་པར་འགོག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱུང་ཚེས་སུ་
འཛིག་གོ་ཞིན། དབུ་མའི་གཞུང་ན་རང་རིག་ནན་གྲིས་བཀག་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི།
དེ་དག་གིས་དོན་དམ་པར་བཀག་པར་འགྱུར་གྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་མི་ཁེགས་ཏེ་དཔེར་
ན་གཞན་རིག་བཞིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཁེགས་སྐྱམ་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་ཅེས་
འགོག་ན་ཏྲག་པའི་སྤྱོད་དང་དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐྱད་

དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་གནོད་པ་དངོས་སུ་ཡོད་པ་དགོས་ན་འདི་ལ་དེ་མི་སྲིད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་དུ་འང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་
 གྱི་བྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་
 ལ་རག་མོད་གྱི། །དེ་ལྟ་འང་བྲན་པས་བྲན་པར་རིགས་མིན་ཏེ། །གཞན་ཕྱིར་
 མཁའ་སྐྱོད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་ཡོད་པ་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ལ་སྤར་རང་གིས་རང་སྤྱོད་དུ་རྒྱག་གྱུང་ད་
 ལྟ་བྲན་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པར་འདུག་གི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་
 རིག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་ངེས་གྱི་རིགས་པ་གང་ཡང་མི་འདུག་ན་དེ་ཅུ་ཞིག་
 བཟློན་པས་ཅི་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ།

རིགས་པ་ཡོད་དེ་གོང་དུ་བཟློན་པ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་རིག་ཡོད་ན་བྱ་བྱེད་
 ལས་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་བསྐྱོད་ཏུ་མེད་དེ་ཟེར་ན་འདི་
 རྒྱ་མཚན་མ་ངེས་པའི་ཚིག་ཅུ་སྟེ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དབུ་མའི་
 སྐྱབས་འདིར་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབུ་བཟོན་ལ་བཟློན་པ་ཡིན་
 ལ། དེས་རང་རིག་མ་གྲུབ་པར་ནི་འདོད་ཅིང་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་སྤྱོད་རང་གིས་རིག་

ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་ལ་ཙམ་མེད་
 དེ་དོན་རིག་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པ་
 རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རིག་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་ལ། རིག་པའི་ཐ་སྐད་
 གྲང་མི་ཐོབ་ཅིང་། རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ལ་དབྱུང་ན་ཡུལ་ཡུལ་
 ཙམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ནའང་རང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ་གཞན་རིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

ཐ་དད་དུ་མེད་ནའང་བྱེད་པ་མི་འཇུག་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་
 གྱུར་པས་རལ་གྱིས་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ་སྐུམ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་
 མོད་དེ་དཔེར་ན་སྤྱོད་འཛིན་ཤེས་པ་དང་སྤྱོན་པོ་གཉིས་བར་བཅས་པ་དང་མ་
 བཅས་པ་འཇུག་སྤྱི་མི་ལྟར་ཡིན་དབྱུང་ན་གང་ལྟར་ཡང་དེས་དེ་འཛིན་པ་མི་
 སྤྱིད་མོད་ཀྱི་དབྱུང་པ་དེ་དག་དོན་དམ་དཔྱོད་པར་སོང་གི་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྐད་དུ་
 སྤྱོན་པོ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཤེས་པ་གཏན་མེད་པར་མི་འགོ་བ་བཞིན་དུ། རང་
 རིག་ལའང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་རང་སློ་ཉིད་སྐྱེས་ཙམ་ནས་
 རྒྱུ་ལྟ་མ་གྱུར་པར་སྤྱོད་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ལ་རང་རིག་ཅེས་
 བཟོད་ལ་དེ་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་དེ་ཐ་སྐད་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློ་རང་གིས་

དངོས་སུ་རིག་པ་འཇམ་མི་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ལས་མི་རིག་པར་
འདོད་ན་རང་སློ་རང་ལ་སློག་གྱུར་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེས་ན་
དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་ནལ་ནས།

སློ་ཡིས་ཉམས་སྤྱོད་བྱ་གཞན་མེད། །དེ་ཡི་སྤྱོད་བའང་གཞན་ཡོད་མིན། །
གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་ཕྱིར། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ། །ཞེས་
དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་བཅའ་ཤེས་རང་བཞིན་ལས། །བསྐྱོག་པ་རབ་
ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །བཅའ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདྲིར་བདག་ཉིད་ཤེས་
པ་ཡིན། །གཅིག་སྤུ་ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མི་འཐད་
ཕྱིར། །དེ་ཡིས་རང་གིས་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་ཤོར་མིན། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།

དེའི་ཕྱིར་རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་གསར་དུ་འཇུག་མི་དགོས་ཀྱང་རང་ཉིད་
གསལ་བའི་ངོ་བོས་རང་སློག་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་
གཞོད་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། །ཇི་ལྟར་བུམ་པ་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་ཤེས་པའི་
ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་གང་སྐྱེས་པའི་སློ་རང་གིས་མངོན་

སྤྲུལ་ཤེས་པ་ལ་རང་ཤེས་པའི་ཐ་སྐྱོད་ཅི་སྟེ་མི་རུང་། དེ་བས་ན་རང་རིག་པ་
 ཚམ་འཛིག་རྟེན་ན་གཞི་མེད་བསྐྱེད་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་རང་ཇི་ལྟར་རིག་པའི་
 བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མ་བཏགས་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཚམ་ལས་ཡང་
 དག་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་ཆེད་པར་མི་འགྱུར་ཡང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 གྱི་བཏགས་དབྱུང་མེད་པར་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 གློའི་དབང་དུ་ན་རང་ཉིད་གསལ་རིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་
 ཅས་དང་། དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྒྱས་གཞན་མེད་པས་ན་རང་ཞེས་པའི་
 ཐ་སྐྱོད་དང་། དེ་ལ་གློས་པར་བཏགས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཡོད་པས་རིག་
 པའི་ཐ་སྐྱོད་དེས་པར་རུང་སྟེ་འདི་ལྟར་བདེ་སྤྱད་མུ་བྱུང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྤྱིང་
 བྱེད་གློ་ཡིན་པ་དང་། གློ་དེས་བདེ་སྤྱད་དོས་སུ་སྤྱིང་བའི་བྱ་བྱེད་པ་གསུམ་
 བེ་སྤྱི་ལུགས་ལ་འང་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ལ། བདེ་སོགས་སྤྱིང་བཞིན་པའི་གློ་
 དེ་ལ་མུང་བྱ་བདེ་སོགས་ལས་རྒྱས་གཞན་པའི་འཛིན་བྱེད་གྱི་གློ་དང་། གློ་དེ་ལས་
 ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུང་བྱ་བདེ་སོགས་ཡོད་པར་སྤྲུལ་གྱིང་ཁས་ལེན་དགའ་
 སྟེ། བདེ་སོགས་སྤྱིང་བདེ་ལས་གཞན་པའི་གློ་ཡན་གར་དུ་ཡོད་ན་ཆོར་བ་མེད་

པའི་སྒྲོང་ཐལ་བ་དང་། རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོང་ལས་ཐ་དད་པའི་སྤྱད་བྱ་བ་དེ་སོགས་
ཡོད་ན་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཆོར་བར་འགྱུར་ཏེ་གྲངས་ཅན་པ་དང་བྱེ་བྲག་པས་བདེ་
སོགས་ཕྱི་དང་ནང་གི་བེམ་པོར་འདོད་པ་ལྟར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟར་བདེ་སོགས་དང་དེ་སྤྱིང་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་མཛོན་སུམ་
སྤྱིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་དང་འཛིག་ཏེན་པལ་
པ་སྤྱན་མོང་ལ་གྲགས་ཤིང་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་ལ་རང་རིག་ཅེས་
བརྗོད་པ་ཇི་ལྟར་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་བདེ་སོགས་དངོས་སུ་སྤྱིང་བ་
མེད་ཟེར་རམ། སྤྱིང་ཡང་གཞན་རིག་གིས་སྤྱིང་ཞེས་ཁས་ལེན་ནམ་བསམ་
པར་བྱོས་ཤིག་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཇི་སྟེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཅག་ལ་བདག་གིས་
འདི་དང་འདི་ལྟ་བུར་དོན་འདི་གསལ་བར་ཤེས་སོ་སྟུང་པའི་ཆོ་གང་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དེ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་འཇམ་ཡུལ་གྱི་ལྷོག་པ་ནས་ཐ་སྟོད་
བཏགས་པ་ཡིན་ལ། གང་གིས་ཤེས་སྟུང་དུ་བསམ་པའི་ཆོ་རང་གི་སྒོ་འདིས་
སོ་སྟུང་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་བྱེད་པ་པོའི་ཐ་སྟོད་འཇུག་པའི་ལྷོག་པ་ཡིན་ལ། དེས་
དེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསལ་བར་རྟོགས་ཤིང་སྤྱིང་བ་ནི་བྱ་བའི་

ལྷོག་པ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལྷོག་པ་ཙམ་ཞིག་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ག་ལ་སྲིད་ཅིང་དེ་འབྲེལ་སྲིད་ཅེས་སུ་ཞིག་གིས་སྒྲུ་ནུས་ཏེ་
བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མི་ལམ་དང་རབ་རིག་གི་སྒྲུང་བ་དང་རྟོག་ངོར་དོན་
སྟེ་ལའང་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཤར་བའི་སྟོ་ལ་བསམས་ན་སྟོ་སྒྲུང་དང་
དེ་འཛིན་དང་དེས་དེ་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་འཆར་བས་རིམ་པ་ལྟར་
གཟུང་རྣམ་འཛིན་རྣམ་རང་རིག་གསུམ་དུ་སྟེ་ཡང་དོན་ལ་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་མི་རིགས་ཏེ་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་རྣམ་པར་གསལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་
རང་རིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་སྟོར་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྟོར་ང་
གིས་རང་ཇི་ལྟར་རིག་ཅེས་བལྟས་པ་ན་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་སུ་མི་འཆར་
བས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་ལྟ་ཅི་ལྷོག་པ་ཙམ་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རང་
གིས་རང་ཇི་ལྟར་རིག་སྟེ་མི་རིག་གོ་སྒྲུམ་པ་ཤིན་ཏུ་ཚིང་སྟེ། དེར་རིག་བྱ་རིག་
བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་རང་རིག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་གཞན་རིག་ཏུ་འོས་སོ།
ཡུལ་གང་དང་གང་གི་རྣམ་པ་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་གཞི་གཅིག་ལ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟངས་

གྱིས་བཏགས་པའི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ལྷོག་པ་ཡོད་པ་ནི་སློང་གས་པས་
 དབྱུང་པ་ཞུགས་མཁེས་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ལར་
 རང་རིག་འདི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་གྲུབ་མཐའི་དབྱུང་པས་བསྐྱེད་
 བས་ངེས་པ་མ་སྐྱེས་པས་རང་རིག་གི་ཐ་སྐྱོད་མི་བྱེད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་
 ལྟར་ཁ་ནང་དུ་སྐྱོགས་ནས་བསམས་ན་རང་གི་ཤེས་པ་ལ་གང་དང་གང་ཤར་བ་
 ཐམས་ཅད་དུས་སྤྱི་འི་རེས་འཛོགས་དགོས་པར་རང་ལ་མངོན་དུ་གསལ་ཞིང་
 ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་འདི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་བཞིན་རང་རིག་
 མེད་ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་ཇུས་ལག་ན་ཐོགས་བཞིན་བདག་གིས་མ་ཁྱེར་ཞེས་བསྟོན་
 འདིང་བ་ལྟ་བུར་ཡ་མཚན་དུ་འོས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུར་དོན་མངོན་སུམ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་ཐ་སྐྱོད་མི་སྐྱེར་བ་གཞན་ཡང་
 ཡོད་དེ། སྤྱི་ཡིས་དབེན་པའི་བ་ལང་མངོན་སུམ་མཐོང་ཡང་གཞེགས་ཟན་པ་
 སློ་གྲོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་གིས་བ་ལང་སྤྱི་དང་ལྡན་པར་ཁས་ལེན་པ་
 དང་། ཚོར་བ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རང་རིག་གིས་ཁྱོད་ཡང་། གྲངས་ཅན་པ་
 སོགས་གྱིས་བཅའ་ཤེས་ཏེ་བོར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་རོལ་པ་དག་

གིས་རང་རིག་པ་མི་སྲིད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡོད་མེད་རིགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ན་ལུང་ཁོ་ནས་དགག་པ་འཕམ་སྒྲུབ་
 པར་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཁག་ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བླ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་
 གྱི་བས་སྒྲུགས་པའི་དུག་ལ་དཔེར་བྱས་པ་འདིས་རང་རིག་ཐ་སྐད་དུ་བཀག་
 པ་ཇི་ལྟར་མིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བླ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཡོད་ཅེས་
 བྱི་བས་སྒྲུག་པ་མི་སྲིད་ལ། གྱི་བས་སྒྲུག་པ་ཙམ་སྤྱིང་དུས་དུག་གཏན་ནས་མ་སྤྱིང་
 བ་བཞིན་སྤར་སྤྱིང་བྱེད་རང་གིས་རང་གཏན་མ་སྤྱིང་ཡང་སྤྱིས་སྤར་གྱི་སྤྱིང་
 བྱེད་གྱི་ཆམ་པར་བཟུང་བར་བསྟན་པ་མིན་ནམ་ཞེན། དེ་ལྟར་ཞིན་ཏུ་ཡང་ཡིན་
 ཏེ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་བླ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ཐ་སྐད་ལས་འོས་མེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་
 འབྲེལ་སྤྱིང་བ་དེ་བཞེད་ཆོད་ལ་རང་རིག་ཐ་སྐད་དུ་འགོག་པ་ལྟར་སྤར་ཡང་།
 སོང་ཆོད་ལ་དོན་དམ་པར་བཀག་པར་སོང་གི་ཐ་སྐད་དུ་ཞེགས་མི་སྲིད་དོ། །

ཇི་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་སྤོན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྱིང་བའི་སློན་ཀྱན་ལ་ཚོད་མེད་དུ་གྱུབ་
 ལ། སྤྱི་འཛིན་དེ་ཡང་སྤྱིང་བའི་སློན་གཉིས་པ་ཞིག་འཛིག་ཏེན་ན་ཐ་སྐད་དུ་མེད་
 ཀྱང་སྤོན་པོ་སྤྱིང་བའི་སྤྱོད་སྤྱིས་སྤྱི་འཛིན་ཞེས་ཐ་སྐད་ཐོབ་པ་དེ་བཞིན་སྤྱིས་

སྒོན་པོ་བྲན་པ་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྒོ་འཛིན་གྲང་བྲན་རིགས་ཏེ་སྒྲར་སྒྲོང་དུས་གྲང་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཕྱིས་བྲན་དུས་གྲང་ཡུལ་དང་
 འབྲེལ་བར་ཡུལ་ཅན་བྲན་པ་ཙམ་སྟེ་རྒྱུད་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་མ་བརྟགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྐད་ཀྱི་ཚུལ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་
 བརྟགས་ན་སྒྲོང་བྲན་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་རྟོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་
 དག་སྒྲོར་དེས་ཡུལ་ཅན་སྒོ་འཛིན་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་སྒྲར་ཡང་དེ་རིག་པའམ་
 སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་དགག་པའི་
 དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་འདི་སྟམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་སྒོ་ཡན་གར་བ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་
 རིག་གྲང་མིན་ཏེ་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་གཞན་རིག་པར་འགྱུར་ཞིང་གཞན་
 ཡང་འཛིན་རྣམ་ཐུག་མེད་དུ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མཐའ་ཡས་པས་
 ན་མདོ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་སྒྲ་བ་དག་ལ་དེ་འདྲའི་རང་རིག་ཁས་ལེན་མཁན་
 གཅིག་གྲང་མེད་ལ་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པས་གྲང་དེ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པས་
 དགག་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྲེལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རེ་སྟམ་ན།

འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་གོ་དགོས་པའི་གནད་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་
 ན་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་ན་ཇུས་སུ་མེད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་
 གྲིས་ནི་རང་རིག་གི་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཡང་རང་ངོས་ནས་
 གྲུབ་དགོས་པས་ན་རིག་བྱ་སྡོའ་འཛིན་དེ་ལ་རིག་བྱེད་གྱི་འཛིན་ཆུང་ཡན་གར་དུ་
 ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་མེད་པར་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་བཏགས་དོན་
 དབྱུང་ན་མི་ཆེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཆེད་ན་རང་རིག་ཅེས་པའང་ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་
 འགྱུར་གྱི་དོན་དམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡན་གར་དུ་ཡོད་ནའང་རང་རིག་པར་
 མི་འཐད་ལ་དེ་འབྲུག་སྐད་དུ་འང་མེད་ཅིང་པ་རོལ་གྲིས་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱང་མེད་
 པ་དེ་ལྟར་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་དེ་ཁོ་ནས་གཉིས་སྡོང་གི་ཆུང་ཤེས་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་ལ་གཞོད་པ་བརྗོད་པའི་གཙུག་ཡིན་
 ཏེ། ཆུང་ཤེས་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་དང་བསྒྲུབ་བྱ་རང་གསལ་གྱི་ཤེས་པ་
 གཉིས་ཀ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་དབྱུང་ན་བཏགས་དོན་མ་གྲུབ་
 པར་རིགས་པ་དེ་ཁོ་ནས་གཏན་ལ་པབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་དང་རིགས་མཐུན་པར་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞུང་གཞན་

ལས་གསུངས་པ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རལ་གྱི་དཔེ་
ལ་སོགས་པ་ལ་བསམས་ན་རལ་གྱི་རང་གིས་རང་ཐ་སྐད་དུ་གཙོད་པ་མེད་
མོད་ཀྱི། དེ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་ཙན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་མི་དགོས་ཏེ་བུམ་སོགས་སྐྱེ་
མེད་ཀྱི་དཔེར་མོ་གཤམ་བུ་སོགས་བཀོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རང་སློ་
རང་གིས་མངོན་སུམ་ཤེས་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་འོག་ཏུ་ཡང་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་ཅེས་པ་ཡང་དག་པར་དབྱུང་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་ལྷོག་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རིག་ཏུ་བཏགས་པ་དེ་འདྲ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་
ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་པན་བྱེད་ཀྱི་སྒྲན་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ན་
སྐྱ་གཙན་ཀྱི་མགོ་ཞེས་སྐྱ་གཙན་ནི་སྒྲོན་དུས་སུ་མགོ་བཙད་པ་དེ་བདུད་ཅི་
འབྱུངས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་མ་ཤི་བར་འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱ་ཞེས་འདོད་པ་ལས་དེ་
ལ་མགོ་ལས་གཞན་པའི་ལུས་མེད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྐད་བྱེད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆིག་གུའི་ལུས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་དང་ཡན་
ལག་ཙན་ཀྱི་ཐ་སྐད་དེ་དག་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལའང་

འཛིག་རྟེན་གྱི་ངོར་བྱ་བྱེད་གྱི་ཐ་སྐད་འཛིག་རུང་བར་དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་བཞེད་
 བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་འབྲའི་ཐ་སྐད་གྱི་རྣམ་གཞག་རུང་བ་དེ་
 ལ་རང་རིག་གི་ཐ་སྐད་དེ་ལྟར་མི་རུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། འཛིག་རྟེན་ཆན་པོས་
 གྲང་བུམ་སོགས་མངོན་སུམ་སྟོང་བ་བཞིན་རང་སྟོགས་ལ་པོར་སྟོང་བའི་
 ཉམས་སྟོང་བསྐྱེད་མེད་འདི་ལས་རང་སེམས་རང་གིས་ཤེས་ཞེས་ཁས་ལེན་
 བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། གང་ཕྱིར་གང་གིས་
 དུལ་སྟོང་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཕྱིར་བདེ་
 སོགས་ཉམས་སུ་སྟོང་དེ་ལས། །འཛིན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་ལ། །དེ་
 ཕྱིར་རང་སེམས་རིག་ཅེས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ཡང་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྐད་
 རྒྱལ་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་པ་དང་མཐུན་པར་མ་བརྟགས་ཐ་སྐད་
 ཅོམ་གྱི་དབང་དུ་རང་རིག་ཁས་སྒྲུངས་ནའང་ལུགས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་བདེ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། རྒྱན་སྒྲུབ་པོ་བཞེད་པའི་མདོ་ལས།

སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་བ་རང་སེམས་ཏེ། །ལུས་ཅན་རྣམས་གྱི་བདག་ཉིད་
 གཉིས། །སྤྱི་དང་ནང་དང་ཐམས་ཅད་དུ། །ཁ་སྒྲུང་དང་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་གནས། །

སེམས་གྱིས་སེམས་ནི་མཐོང་ཡིན་ཡང་། ཁོང་དུ་མི་ཆུད་བྱས་པ་རྣམས། ཁོ་
གཉིས་སེམས་དེ་ལྟས་ཅན་གྱི། ཡིན་ཡང་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ། བདག་གིར་
བྱེད་པའང་དེ་བཞིན་བྱེད། ཡུལ་ལྟ་བུར་ཡང་རབ་དུ་སྒྲུང་། རྩེ་ལ་སོགས་
གཟུགས་སུ་གནས། རྩེ་ལ་སོགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། འདི་ཡི་དོན་ལ་ཐུབ་པ་
དག རྣམ་འབྱོར་ཉམ་ཆུང་རྣམ་པར་སྤྱོད། ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་འབྱུང་བ་
སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆུད་ལས་གྱུང་།

བེམ་པོ་མིན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་རིག་ ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་མིན་ན་
ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་འཛིན་པ་དེ་དག་གིས་རང་གི་སྒོ་རང་གིས་མཛོན་
སུམ་གྱིས་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ནམ་མི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན། ཤེས་སོ་ཞེ་ན་
རང་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱེད་རྩེས་
གཞན་དུ་ཡོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རིག་གྲུབ་ལ། གཉིས་པ་
ལྟར་ན་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྒོ་དེ་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པའམ་དེའི་རྩེས་སུ་
སྤྱོད་པ་གང་གིས་ཤེས་དགོས། དུས་མི་མཉམ་ན་ཡུལ་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་མཛོན་
སུམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཆུལ་དང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་དང་ནང་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྤེལ་

མར་སྐྱེ་བ་ཡིན་མིན་སོགས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དུས་མཉམ་ནའང་དེ་འདྲའི་སྒོ་
གཉིས་ཡོད་པར་གང་གིས་ཤེས་ཏེ། མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་
རུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ལའང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གཞན་རེ་ཡོད་ན་སྒོ་ཐུག་པ་
མེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སྐྱོན་ཚད་མེད་ལ་འཛིན་ནམ་ཡན་གར་བ་གཅིག་
ཅིག་གྲང་མི་སྲིད་ན་དུ་མ་ལྟ་ཅི་སྒོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིན་བྱེད་གཞན་མེད་ན་
མིག་གིས་བུམ་སོགས་མཐོང་བར་བྱེད་གྲང་རང་མཐོང་བར་བྱེད་མི་རུས་པ་
ལྟར་རང་སྒོ་རང་ངོར་སྐྱོག་ཏུ་གྱུར་ནས་རང་སེམས་ལ་གང་སྐྱེས་པའི་ཀུན་
རྟོག་འདི་དང་འདི་འདྲར་གྱུར་མ་གྱུར་ཅེས་མངོན་སུམ་ཤེས་མི་སྲིད་ནའང་
རང་ལ་སྒོ་ཇི་འདྲ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཉམས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གིས་ངེས་པ་
འདི་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་དཔྱད་ནས་སྐྱབ་དགོས་སོ།།

གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོར་གཞུག་མི་དགོས་སོ་སྐྱམ་ན་རང་
སེམས་རང་གིས་ཤེས་སམ་མི་ཤེས་ཞེས་ངི་བ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་
ལན་འདེབས་རིགས་ལ། ཤེས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངི་ན་ཡང་བརྟེན་པར་

རིགས་པས་ན་རང་རིག་མེད་ན་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་གཙོད་ཚུལ་ཁྱད་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་སོགས་དགོས་མེད་ཀྱི་དགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་
 པ་འདི་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིགས་པ་སྤྱོད་བཀུན་གྱི་གཙུག་གི་མོར་བུར་གྱུར་པ་དཔལ་
 ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ན་དེའི་བཞེད་པའི་སྒྲིང་
 རོ་རང་རིག་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མགོ་མཉམ་པར་ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་སྤྱོད་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པར་རིགས་ཀྱི། རེད་ཐལ་འགྱུར་
 པའི་ལུགས་འཛིན་པ་ཡིན་པས་རིགས་པ་མ་སྤྱོད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་དབང་
 གིས་རང་རིག་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲུབ་བཞིས་བཛུང་པར་ནི་མི་
 རིགས་སོ།།

གཞན་ཡང་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ལྷོག་པ་ནས་རང་རིག་ཏུ་བརྟགས་ཀྱང་དོན་ལ་
 བྱ་བྱེད་སོ་སོར་མེད་པས་མི་འཐད་ན་བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། བདག་རང་ལ་རང་འབྲེལ་བ་དང་རང་གིས་རང་
 རིག་པ་གཉིས་ཚུལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་འཐད་ན་བདེན་
 གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་གཉིས་སྤང་

མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་རྟོགས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་གཉིས་སུ་མི་སྒྲུང་བཞིན་དུ་དེས་དེ་རྟོགས་པའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའམ་དེ་ལ་
 དེ་མཛོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་པ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་
 ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་དབྱུང་ཀྱང་གསུམ་དུ་སྒྲུང་གི་ཆ་མེད་
 གཅིག་ཏུ་འཆར་མི་བདུབ་པས་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བརྗོད་པ་ལྟར་གཟུང་
 འཛིན་མེད་པའི་སློབ་ལ་ཇི་ལྟར་དབྱུང་ཀྱང་གཟུང་བྱའི་རྣམ་པར་མི་འཆར་ལ། དེ་
 ལ་སྒྲུང་ངོར་ཡུལ་ཡོད་པར་བཟུང་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་མི་འཆར་བ་ཡང་
 དེ་བཞིན་ནོ།།

ཀུན་གཞི་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་དགོས་མོད། དེ་
 ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་སྒྲུང་ལ་དོན་དམ་པར་འགོག་པ་ནི་སློས་མ་
 དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སློབ་ཏེ། རྒྱལ་གསུང་བྲི་མེད་བེད་
 ལྷན་པོ་ལ། ཉེར་བརྟེན་དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་སྒྲུང་འགོས་ཀྱིས། །རབ་
 བྲངས་དགག་སྐྱབ་སྒྲུང་བའི་མུ་ཁྱུད་ཅན། །འདི་དག་ཐུབ་བསྟན་གླིང་བཞིའི་
 རྒྱལ་དུ་བྱུང་། ཅིས་ཀྱང་སྒྲུས་སོ།།

དེ་ནས་ཡང་གཞན་པན་སྤྱལ་པའི་སྒྲིབ་ཞལ་ནས།

ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱུང་ཆེས་སུ་མྱེ་ཙོང་ཁ་པས་བཞེད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ།
 ཆོག་ས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པ། རང་
 རིག་འགོག་རྩལ་ཐུན་མོང་མིན་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་
 སྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཉིད་རྟགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པ། ཤེས་པ་
 ཁས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པ། ཉན་རང་ལ་དངོས་
 པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟགས་པ་ཡོད་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་
 མོངས་སུ་བཞེད་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མིན་པར་འཛིག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་མ་དུག་པོ་ཅུང་ཟད་རེ་
 ལཤད་ནས་མཁྱུ་ཏུ་དེ་ལྟར་ལུགས་འདིར་རང་སྤྱེའོག་མ་ཀུན་ལས་བྱུང་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་ཞལ་བཞེས་དེ་དག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ལཤད་དོ།

དེ་ལྟར་ལུགས་འདིས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཏན་ཆོག་ས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཤིང་འགལ་བཅོལ་གྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་

ནས་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་མཚན་དུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ།
གཞན་དུ་ན་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་པ་འདྲ་ཆེན་པོས་དངས་ཏེ་ལུགས་
འདིའི་དགོངས་དོན་དང་མཚན་གྱི་སྒྲུབ་ལའདྲ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུས་པ་
རྣམས་ནི་བཤད་གད་ཀྱི་གནས་ཙམ་དུ་བྱུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།

རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཁས་ལེན་ཀུན་གྲལ་ཙམ་དུ་བཏོན་ནས་དེ་
གཏན་ལ་འབབས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་
ལ་མི་བརྟེན་པར་ཁས་སྒྲུང་འགལ་བརྗེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར་གཞི་དེ་ལས་ཐལ་འགྱུར་པའི་མཚན་དུ་
ཆགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དབྱུད་ངོར་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་
བྱུང་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་དབང་གིས་ཐ་
སྟོན་དུ་དངོས་མེད་ཞིག་པ་སོགས་དངོས་པོར་གྱུར་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་རང་
སྟོང་གིས་ཤེས་པར་གནག་ཇི་ཡན་ཆད་ལ་བྱགས་པ་འང་མི་ཤེས་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་
པའི་དོན་དམ་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་

ཆོག་ས་མི་འཐད་པ་མེད་པར་མ་བཟང་ཆེས་འཐད་པ་ཡོད་པ་སོགས་ཏེ་ཅད་སྒྲིམ་
པས་ཆོག་གྲང་སྐབས་མིན་པའི་སྒྲ་བ་བསྐྱུང་བར་བྱའོ།

མདོར་ན་ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཀུན་གྲལ་རྣམ་གྲངས་མིན་
པའི་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཐམས་
ཅད་ནི་མ་བརྟགས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མཛད་ཀྱི་དབྱུང་ནས་སྒྲ་བ་
རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་མི་མཛད།

རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་རྩལ་དུ་
བཏོན་ནས་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་གཙོ་བོར་
མཛད་ཅིང་དབྱུང་ནས་ཐ་སྐྱད་ཆོད་གྲུབ་བཞེད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་
གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱལ། རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་མ་རུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་ཐལ་
རང་གི་གཞུང་གི་བབ་ཙམ་ལ་གཞལ་ན།

རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མིན་
པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེན་ས་མི་སྟོན་པ་མེད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་
ཀུན་ཏུ་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་བཤད་སྟོལ་མི་འདུག་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་གྲང་ཤེས་

ལུས་ཏེ། གཞན་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་གིས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་
 ལས་མི་སྟོན་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ལས་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་མཐོ་བར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ནི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་
 པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་སྤྲོས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་མོད།
 རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ན་དེ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བསྟན་པ་ཡོད་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་པའི་གཞུང་ན་དེ་མོད་པར་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་མཐར་ཐུག་གི་
 དོན་དམ་དུ་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་
 བོ་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གང་ཞིག་བཞེད་པ་གང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་འཛིན་ཅིང་དེ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་
 ཆོ། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་མིན་ནི་ཞེས་བྱས་ནས་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་བཞེད་
 པ་ཙམ་བཀོད་པས་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་རུས་ལ། ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ལུང་
 རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་དང་། དེར་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པའི་
 ལུན་འབྱེན་གྱི་ཆོར་མ་རྩད་ནས་དབྱུང་བ་ལ་མ་ཁས་ཤིང་། ལུན་ཅི་ཕྱིན་ཙམ་མིན་
 པར་ངེས་པའི་གནད་དང་ལྡན་པས་པ་རོལ་མི་མཐུན་པར་སྐྱབ་ལ་སྟོན་བརྟེན་

པར་བྱ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དང་ལུང་དོན་ལ་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པར་མཐོང་ན་དེ་རྫོང་པ་པོ་ལ་ཁོ་ཞིང་
 གནད་དུ་ཕོག་པའི་ཡུས་ཀྱིས་རིགས་པའི་མཚོན་ཆ་མེད་པར་ཚིག་གི་མཚོན་
 ཆ་གཏོངས་པ་ནི་མཁས་པས་མཐོང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ།།

དེའི་ཕྱིར་ལུགས་གང་ལའང་སྐྱོན་ཡིན་ངེས་པ་ནི་རྟོལ་བས་བརྗོད་ཀྱང་
 རུང་མ་བརྗོད་ཀྱང་རུང་ནོར་བ་ཉིད་དུ་གནས་ལ་ནོར་བ་ནི་ཀུན་ལ་འབྱུང་བ་
 ལྟར་བའི་གཞིར་འགྱུར་ཞིང་། རང་ངམ་གཞན་གྱི་ལུགས་སུ་བཏགས་པ་གང་
 ཡང་རུང་སྟེ་ལེགས་པར་ལའད་པ་ནི་སུ་ལའང་མིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟོན་
 པ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་རྩུལ་གྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཞེས་དང་
 རྒྱུ་བའི་བསམ་པ་སྤངས་ཏེ། རྩུལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་རྩུལ་བཞིན་དབྱེད་ན་སྤོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་
 པ་དེ་དག་རྩུལ་བསྟན་བྱི་མེད་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་སྐྱེ་
 དགུ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་དང་ཡུན་གྱི་དཔལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་ངང་
 གིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ།།

འདིར་སྒྲུས་པ།

གཞན་ལ་མ་གུས་སྒྲུང་བའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས།
མ་རྟོགས་ཡིད་ཀྱི་ཆུ་གཏེར་དྲུང་ས་པ་ལ།
དངོས་སྟོབས་རིགས་པའི་གཟའ་སྐྱར་ལེགས་ཤར་བ།
འདི་དག་རྟེན་འབྱུང་བཟང་པོའི་འབྲས་བུར་གྱུབ།

དམར་སེར་ཉི་གཞོན་འཆར་ཁའི་སྒྲུང་བ་ཅན།
འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི།
རྣམ་རྩལ་ཐེག་མཆོག་ཆོས་མཛོད་ལེགས་སྟོན་པ།
སྒྲུ་འབྱུར་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་མཆོག།

ཡང་ཡང་བྲན་པས་བ་སྒྱའི་འབྲི་ཤིང་དག།
གཡོ་བའི་ཆལ་གནས་ཡིད་ཀྱི་ཁྱེའུ་ཆུང་།

དམ་པ་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་ཐེས་ཕྱོགས་ཏེ།
ཆོས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་པའི་ལོགས་བྱས་ཀྱིས།

ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་བ་དང་།
དེ་འཛིན་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པ་གྲུབ།
ས་སྟངས་སྟེ་དགའི་མོས་སྤང་ཆོས་ལ་བསྒྱུར།
མཆོ་སྒྲིམ་བླ་མའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་ནམ་དཀར་གྱི་ཐུགས་མངའ་བྲག་དཀར་སྤུལ་པའི་སྒྲིམ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་ཁལ་
དུ་སྤྱངས་འབྲའི་ཆོས་སྡེ་ནས་བྲིས་པའི་ཚོད་པ་ལ་བརྒྱལ་ལན་དུ་བྲིས་པ་འདི་ཡང་རྒྱུ་བཅ
མི་པམ་ནམ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་ལོས་དབེན་པའི་རི་སྤུལ་ན་ཉལ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་
ཀྱི་མཐའ་གྲུ་དཀར་བའི་རི་ལ་གནས་ཤིང་ར་ལ་བའི་ཟར་བྱ་རིང་པོ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་གང་
དེས་རབ་ཆོས་ས་གྲང་ས་ག་ལྷ་བའི་བསྟེན་སྒྲུབ་ཀྱི་མཆོམས་ལ་གནས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོས་
བཞི་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞག་བཅུ་ཉི་ལྔ་གསལ་པའི་ལ་མཁྱོགས་པར་བྲིས་ཤིང་ཆོས་བཅུ་གསུམ་
ལ་གྲུབ་པར་བཀྱིས་པ་མཆོལ་ཤིང་ལྷ་ཡོད་ཅིང་།

ལྷ་པར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ནི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་
དལ་འབབས་སྤྱང་། །ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་
ཡོངས་ལུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱེན་པའི་ནམ་དཀར་
ཡུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་
ལཱའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱེད་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་འདྲེད་དུས་ཡིད་སྤུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུ་མས་པའི་བླ་མོའི་སྤྱི་གཞི་མི་བཟང་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལུན་
གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྤྱང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས།
ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་དུལ་ཕྱན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆོག་གྱུའི་སྤྱིར་བཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་
བ་སོགས་སློ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོ་བའི་རྒྱུད་ཆོག་མཚོ་ལྟར་བཞོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་
བ་ཙན་དུ་བསྐྱེན་པའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསེས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་
དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛོམས་གླིང་ཡངས་པའི་བྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འབྲེན་
ལྷ་ཀྱུ་སེལ་འདི་རིང་ལུགས་སློ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕེལ་ཡུན་ལེགས་ཆོག་སུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྟན་

གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་འགྱུར་གང་ལ་འང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་
ཆོག་ཏུ། ལྷ་ཀྱའི་དགོ་སྟོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་སྟོན་བསྒྲུབ་འཛིན་རྒྱུ་ཆོས་སྤྱར་བའོ། །

༥ རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་གྲོང་ནས། །འགག་མེད་བླགས་རྗེའི་
རྩ་ལ་ལས་སྟོང་རྗེའི་སྤྱར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་
བའི། །སྟོགས་བརྩའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དགོངས། །འཕགས་བོད་
མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་བྱིར་འབྲུལ་པར་
གསར་སྒྲུབ་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་སྟེལ་བའི་དགོ་བ་འདིས། །རྒྱལ་
བསྒྲུབ་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྒྲུབ་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་
འདུས་པའི་སྟེ། །སྟོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་
ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་བྲུབ་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་དྲ་བའི་ཆོགས་ལས་
རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མཛོད་གྱུར་ཏེ། །གཤོད་
མའི་གནི་ཡི་གོ་འཕང་མཛོད་གྱུར་ཤོག། །ཅེས་པའང་སངས་རྒྱུ་ཆོས་གྲགས་གྱིས་བསྒྲུལ་བའི་
དོར་ལྡང་ལ་སྤྱུལ་བསྐྱོར་བྱས་སྟོན་བའོ།